

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Ținuta României.

Scrisoarea a 9-a

dela corespondentul nostru din București.

Prinderea brigăzii bulgare. Despre modul, cum a fost prinsă brigada bulgară de roșiorii și călărașii români se povestesc următoarele:

Generalul Mustățea aflase prin iscoadele (cercetașii) lui, că o armată bulgară nu e departe. Eră sara târziu. Atunci a dat ordin la 25 de călăreți să meargă pe un deal, vârful căruia se putea vedea din tabăra bulgară, și se facă acolo vre-o sută de focuri îngrijind să ardă timp de un cias. Așa s'a și făcut. Cei douăzecișicinci s'au dus pe dealul numit și au aprins focurile. După ce au ars un cias, s'au retras, pe la miezul nopții, iară la grosul trupelor române. Ce și-au zis Bulgarii, când au văzut focurile? Acolo e armata română. Să o lăsam, până ce cei mai mulți vor adormi, apoi să năvălim și să-i omorîm pe toți. Pe la unu după miezul nopții Bulgarii au năvălit înspre vârful dealului. Nu ajunseseră însă la coasta jumătate, și gloanțele tunurilor române de pe cai începură să vină din două părți spre ei. Erau încunjuțați. Atunci deteră semnalul de predare, aruncară puștile și încunjuțați de călărași și roșiori fură porniți spre granița română, între ei și un general bulgar, care se bucurase prea curând, că va putea prinde pe Români. A crezut prostul, că Românii sunt Turcii dela Lule-Burgas sau Kirkilise.

Numărul călăreților români eră cu două mii mai mic decât al brigăzii bulgare.

Trecerea Dunării. Unul, care a fost față la trecerea Dunării pe la orașul Corabia, povestește următoarele:

Podul peste Dunăre, construit în șapte ore și câteva minute de pionierii români, are o lungime de 1130 metri. Principelui român de coroană nici nu-i veniă să creadă, că s'ar fi putut face așa curând.

Când au ajuns pe malul bulgăresc și s'a legat podul, cei două mii de pionieri, cari au lucrat podul, au năvălit numai decât pe țarm strigând Ura! Apoi au început să joace o horă sprintenă. (În fiecare companie sunt mai mulți feciori cu fluera și cimpoaie aduse de-acasă).

Pe o culme, ceva mai departe, se află un mare număr de oameni, bărbați, femei și copii, cari stăteau în genunchi, cu mâinile pe piept, strigau pe românește: Nu ne omorîți! Nu ne omorîți!

Soldații nostri, mișcați până la lacrimi, au ridicat în brațe pe acești nenorociți și le-au împărțit numai decât 40 de pâni, pe cari le aveau la ei. Bulgarii s'au aruncat

cu mare lăcomie asupra acestor pâni, căci nu mai mâncaseră de multe zile pâne. — Înaintea ofițerilor a eșit un om. Întrebat, cine este, răspunse, că e notarul comunei.

— Unde sunt Bulgarii? întrebă ofițerii.

— Au fugit de frica voastră.

— Dar soldații?

— Și ei.

— Încotro?

— Spre Plevna.

— Tu ce ești?

— Bulgar.

— De ce n'ai fugit și tu?

— Pentru ce să fug? Am auzit, că sunteți oameni. De vreți, omoriți-mă.

— Noi nu omorîm oameni neînarmați.

Notarul fu apoi întrebat, cine se mai găsește dintre slujbașii bulgari acolo. El răspunse, că mai e preotul, învățătorul și primarul. I se dădu ordinul să-i cheme. Ei veniră toți sfioși. Un căpitan îi pofti la masă și porunci crâjmarului să-i cinstească.

Preotul întrebă apoi:

— Căpitane, da voi sunteți oameni buni?*)

— De, părinte, noi nu suntem Bulgari. Noi nu ne mănjim mâinile cu fapte urâte.

Într'aceea se adunase tot satul în fața crâjmei. Cu acest prilej s'a putut vedea un lucru groaznic. Sânul mamelor flămânzite nu mai putea hrăni pe copiii de tăta. Aceștia sugeau bețe și bucăți de curea!

Căpitanul vru să plătească cinstea. Preotul se ridică și zise:

— Nu, căpitane, facem noi cinste.

Ofițerul însă nu l-a lăsat, arătându-i că Românul și acasă la el și în țară străină e totdeauna primitor de oaspeți.

Apoi făcură rechiziție.

— Ce vreți să vă dăm? întrebă notarul.

— Orz și ovăs.

— Avem tot ce cereți, strâns la primărie de către guvernul bulgăresc. Veniți de luați.

În timpul rechiziției învățătorul adună pe copii la școală și se munci cu ei timp de o jumătate de oră să-i învețe imnul regal „Trăească Regele!” De bine de rău au învățat.

Toți porniră după aceea într-o întâmpinarea trupelor, cari începuseră să treacă podul, primindu-le cu urale.

În frunte eră Principele de coroană al

*) În Bulgaria mai că nu se găsește sat, în care să nu fie oameni, cari să nu știe românește, căci Bulgarii mai toți stau cu lunile și cu anii prin România, unde câștigă și ei bani. — În Bulgaria nu au vorba pentru *D-Ta*, așa că ei zic totdeauna *tu* sau *voi*.

României, alături Principele Carol, iar nu mai decât lângă ei un plutonier, care purtă cu mândrie steagul cu mândrul tricolor român.

Copiii bulgari cântară Imnul Regal. — Armata porni apoi înspre Sofia.

Armata română în fața Sofiei. Toate eșirile din Balcani spre câmpia Sofiei au fost ocupate de armata română. Soldații români privesc acum asupra capitalei Bulgariei, ale cărei case se întind înaintea lor.

Spre pace. Pentru că să înduplece România să nu-și trimită armata chiar și în lăuntrul Sofiei, **regele Ferdinand al Bulgariei** a telegrafiat de nou Regelui Carol, că dorește cu tot dinadinsul pace nu numai cu România, ci și cu foștii săi aliați. De aceea va da ordin, ca să înceteze numai decât orice lupte și armata bulgară să fie demobilizată. Totodată el, Regele Bulgariei, și guvernul bulgar sunt gata să dea orice garanții se vor cere. Roagă apoi încodată pe Regele Carol să primească pacea, pentru că astfel vechile legături prietenești dintre națiunea bulgară și română să fie restabilite. Mai asigură apoi pe Regele Carol, că-i pare din inimă rău, că prietenia între Bulgaria și România a putut fi turburată și numai pe timp mai scurt. Pentru că să trateze pacea cu Grecia și Sârbia, a numit deja delegați.

Regele Carol i-a răspuns, că și lui îi pare rău de turburarea vremelnică a prieteniei vechi. Guvernul român a arătat condițiunile, pe cari să le îplinească Bulgaria, pentru că pace să fie. —

Îndată după schimbarea acestor telegrame, guvernul bulgar a numit delegați, cari să se întâlnească la Niș (în Serbia) cu delegații sârbi și greci pentru a hotărî armistițiul, adică încetarea luptelor, și preliminarele de pace, adică condițiunile provizorii ale păcii. Pacea însăși va fi încheiată într-o conferință ținută la București, la care vor lua parte prim-ministri Bulgariei, Serbiei, Greciei și Muntenegrului sub președenția prim-ministrului român.

Se 'nțelege, că până la încheierea statornică a păcii armata română nu va fi demobilizată, căci tocmai teama de armata română a făcut pe Bulgari, acești prietini ai celor din Pesta, să-și cunoască lungul nasului și să vadă, că România a fost, este și va rămâne cel dintâiu stat în partea de meazăzi-răsărit a Europei, fără de învoirea căruia nu-și pot face mendrele. Aici nu are să hotărască guvernul din Pesta, dușman națiunii noastre, nici sluga lui, ministrul de externe din Viena, ci *România*.

Nemeșii s'au supărat pe ministrul de externe Berchtold. Contele Caroli a ținut, la Pressburg în Ungaria, o vorbire strașnică contra colegului lui din casa magnaților, contele Berchtold. Doară pentru că Berchtold a căutat să înșele România, adică națiunea română, în profitul Bulgarilor? Așa o judecată sănătoasă nu încapă în mintea unui Ungur, mai ales când e vorba de frații lui Bulgari, de aceeași viță mongolică ca și cetele lui Arpad. Nu! Nemeșii maghiari sunt supărați pe Berchtold, *pentru că s'a supărat Germania pe aliata ei Austro-Ungaria, care a vrut să înșele România.* Intr'adevăr, din Germania răsună tot mai multe voci, cari mustră aspru pe ministrul de externe, că a ascultat de cei din Pesta și a încercat să se dea de partea Bulgariei. Aceleași voci îi spun, că Germania nu va fi niciodată de partea Austro-Ungariei, când aceasta vrea să facă un rău României.

Când au văzut cei din Pesta, că și Germania e pe cale să se lapede de ei, au tras coada între picioare, au închinat pe Bulgari și au început să înjure pe — Berchtold, care le-a împlinit numai poruncile lor!

Fărădelegea n'a încetat încă în Sătmar, căci jandarmii, la ordinul judei Morvai din Sătmar au călcat casa părintelui protopop *Mihail Ciurdariu* din Dob, care e încă tot în temnița din Seghedin și au — luat mai multe acte de ale protopopiatului.

Episcopia dela Haidudorog și drepturile bisericești române unite din Ungaria. Așa e titlul unui memorandum, pe care l'a publicat acum de curând dl Nicolae Iorga în limba franceză și l-a răspândit în mii de exemplare pe la toate gazetele, revistele, bibliotecile și bărbății de samă din țările *civilizate* ale Europei.

Memorandul dlui Iorga arată modul mișelesc, în care s'a înființat aceasta episcopie păgână, arată protestele Românilor de pretutindeni, hotărârile conferenței dela Alba-Iulia și răscoala bravilor Români sătmareni. Arată, că e o rușine pentru Europa, ca să fie lăsate guvernele din Pesta să răpească hoștește limba unui popor și să-l silească să asculte în biserică sfânta slujbă în limba veche grecească, o limbă, care nici nu se mai vorbește pe pământ. Prorocește, că dacă guvernul dela Pesta nu-și va veni în fire, răscoala Românilor va deveni înspăimântătoare.

În alt capitol se ocupă de răpirea fondurilor grănițerești dela *Năsăud*, cari s'au dat pradă tuturor Jidano-Maghiarilor venetici veniți ca cerșitori în ținutul Năsăudului. Mai vorbește apoi și de crimele săvârșite cu alegerea scârbosului renegat Kronkán, palmitul, la Sasca.

În astfel de împrejurări nu e mirare, că Ungaria e vatra răscoalelor.

Se 'ntelege, că zdrențele de foi jidano-maghiare varsă foc și cătran, pentru că lumea civilizată e înștiințată despre nouăle fărădelegi ale guvernelor jidano-maghiare. Chiar și „Pester Lloyd“, gazetă tot jidano-maghiară, dar scrisă nemțește, se sceme, pentru că „dl Iorga a cutezat să se amestece în trebile Ungariei“.

Ce dobitoc Jidanul! Dl Iorga și orice Român, *de oriunde*, nu are numai dreptul, ci *datoria* de-a se amesteca decâteori națiunea română, fără deosebire de granițele politice, e atacată de mișei cum sunt cei din Pesta.

Unirea partidelor opoziționale. Am fost dat și noi știrea, că partidele opoziționale, mai toate cu ideile lui Coșut dela 1848, vreau să se unească, pentru că să trântescă guvernul lui Tisa și — să vină ele la ieslea cu grăunțe. Despre unirea aceasta foile lor au scris articole lungi, s'au ținut chiar și vorbiri mari. Acum însă gazetele partidelor opoziționale au început să se înjure, ba că Andrași e un mincinos, ba că Caroli nu vrea votul universal (parcă-l vrea vr'un Ungur! *Red.*), ba că nici Iust nu e bun, nici chiar Coșut.

Mincinoși toți!

O nouă călcare a actului unirii cu Roma. *Episcopul Mailat dela Alba-Iulia a declarat într'o adunare a bisericești romano-catolice (papistașe), că Papa dela Roma și-a dat învoirea, ca orice Român greco-catolic să poată trece la biserica romano-catolică, care în Ungaria a ajuns să fie cea mai rea unealtă de maghiarizare.*

Prin aceasta Papa dela Roma a călcat a doua oară jurământul unui înaintaș de-al lui de-a păstră neștirbită învoeala făcută, sunt peste două sute de ani de-atunci, când cu unirea unei părți dintre Români cu biserica catolică. Întâia oară l-a călcat, când s'a învoit să fie scoasă limba românească din bisericile românești alipite cu sala la episcopia păgână de Haidudorog, iar acum calcă alt punct din aceea învoeală: ca nici un Român unit să nu fie primit în biserica papistașe sau romano-catolică.

Mișeliile guvernelor din Pesta și ale bisericești romano-catolice din Ungaria au molipsit așadară cu totul și pe Papa dela Roma, care a ajuns astfel o slugă în slujba maghiarizării.

Colonizările. În comitatul Caraș-Severin lucrează vre-o opt societăți jidano-maghiare pentru cumpărare de moșii, parcelarea lor și vinderea parcelelor la coloniști. Pământul se vinde însă tot la Slovaci și la Ruteni aduși din ținuturi depărtate. Gazeta jidană „Temeșvari Hirlep“ se plânge din cauza aceasta, căci nu se aduc Ciangăi, Săcui și Maghiari printre Români.

Nemernicilor, pământul din ținuturile românești poate fi dat *numai la Români* și va veni ea vremea de ni-l vom lua înapoi.

Se pregătește o nouă mișelie maghiaro-săsească. Între Sașii și Maghiarii (+ Jidanii) din comitatele Târnava-mare și mică s'au început desbateri pentru a schimba starea de acum a câtorva comune din aceste comitate. E vorba de-a trece unele (între cari și Mediașul) dela comitatul Târnava-mare la Târnava-mică și altele dela aceste la celalalt. Scopul mărturisit pe față de Sași și de Jidano-Maghiari e să slăbească prin aceasta pe Români, spărgându-le cel puțin un centru românesc.

Dar se apropie și apa pentru moara noastră!

Din ticăloșiile administrației aziatice. În comitatul Torontalului, prim-pretorii silesc pe vice-notarii, cari nu sunt de viță hunică, să-și maghiarizeze numele. Prim-pretorul Șomoghi (cine știe, cum l-a chemat mai înainte) a silit pe oameni să ridice într'un sat nemaghiar lângă Timișoara (comit. Timișului) o statuie lui — Petofi.

Au înebunit de-abinele călăii administrativi.

România va face pe viitor numai politică națională! Corespondentul din București al gazetei „Zeit“ din Viena a avut o convenire cu dl *Nicolae Iorga*. Acesta i-a declarat, că pe viitor România va face o politică nouă, care va avea în vedere, în rândul întâiu, *trebuințele întregii națiuni române*, ori și sub ce stăpânire vor fi Românii. Simțământul național trebuie să fie pururea viu la Românii din Austro-Ungaria, pe cari cei din România trebuie să și-i apropie. România trebuie să-și îplinească datoria ei națională de-a sprîjinii din toate puterile pe Românii aceștia, altminteri pierе.

Tratatul de pace din București. Scrisoarea a 10-a.

Delegații bulgari, sârbi, muntene-grini și greci au sosit pe rând în *București*, unde, sub președenția prim-ministrului român, a dlui Titu Maiorescu, să încerce greaua împăcare între ele, după ce s'au războit în mod barbar numai pentru că să poată lua fiecare mai mult din prada turcească.

Cei dintâi veniți la București au fost delegații bulgari, în număr mai mare ca delegații celorlalte state. Între ei e dl *Tonceff*, ministrul de finanțe al Bulgariei, generalul Ficef, apoi alți câțiva profesori, advocați și ofițeri. Luni au sosit dnii *Pasici*, *Venizelos* și *Vucotici*, prim-ministri Serbiei, Greciei și Muntenegrului, însoțiți de personalul ajutător.

Un redactor dela „Universul“ din București s'a prezentat la ministrul bulgar ca să-l intervieveze (să-l întrebe) cu privire la starea lucrurilor.

Dl Tonceff a spus la început, că guvernului bulgar de-acum îi pare rău, că guvernul lui Daneff n'a împlinit cererile României. Guvernul de-acum a fost totdeauna pentru o legătură de prietenie cu România. Dorința aceasta nu e numai de acum, ci unii din ceice compun acum guvernul erau și în guvernul din anul 1886, care a propus Regelui Carol să primească și coroana Bulgariei. Și acum dorim o prietenie sinceră cu România (zice ministrul bulgar), de aceea ne-am învoit numai decât, ca pacea să se trateze în București și de aceea lăsam României cu dragă inimă ținutul cuprins între Turtucaia, Silistra, Dobrici și Balcic.

Redactorul „Universului“ a mai vorbit și cu delegatul bulgar Radeff, care s'a grăbit să facă aceleași declarațiuni de dragoste. El a mai spus, că n'a putut veni prim-ministrul bulgar ca delegat din cauza stării încurcate din Sofia. Se știe adecă din alte izvoare, că în Sofia e febră mare și poate să izbugnească acolo chiar o revoluție, căci poporul bulgar s'a convins despre politica proastă a lui Daneff, care a dus țara la marginea prăpastiei.

Până în momentul, când scriem aceste rânduri, nu se știe cu siguranță, dacă tratativele de pace vor urmă numai în București, sau vor continuă la Sinaia, reședința de vară a Regelui României.

Ofițerii bulgari făcuți prizonieri de Români au fost aduși la Târgoviște. Regele Carol a dat ordin să fie lăsați liberi, dacă vor făgădui, că nu mai iau parte la războiul acesta.

Sâmbăta trecută au sosit în orașul Corabia (port românesc lângă Dunăre) 75

de cară încărcate cu arme și cartușe luate de armata română dela Bulgari. Convoiul de cară a fost escortat de cavaleria română. Armele sunt nouă, neîntrebuințate și au fost aduse cu carăle, în cari au fost prinse de soldații români. Printre căruțași sunt și țărani turci din Bulgaria. Aceștia rād mereu de căruțașii bulgari zicându-le, că bine e că în loc să ducă armele Bulgarilor, le-au adus nobilei armate române. Bulgarii sunt foarte amăriți și blastămă pe Daneff.

Suflet de Român. Au început să vină și scrisori dela soldații români din Bulgaria. Iată o parte dintr-o astfel de scrisoare:

„Amurgul începe să se lase, soldații mănâncă grupe-grupe presărând masa cu fel de fel de glume. În jurul lor, numărându-le parcă dumicații ce bagă în gură, stau pe vine (stărcați) copii, femei și bătrâni bulgari, cari așteaptă să se înfrupte din resturile mesei ostașilor noștri.

Și nu de geaba vin, pleacă sătui, ba mai duc câte o bucată de pâine și celor rămași pe acasă. Sunt buni, miloși soldații noștri: — „Ce să le facem domnule, suflete sunt și ei, ți-e milă de un câne și nu-l lași să moară de foame, dar de un om!“

— Le dăm și bani nu numai mâncare — zice un Oltean voinic, caporalul Ioan Cristescu; — acum două zile am strâns dela om la om câteva sute de lei de le-am dat celor 300 de prizonieri aduși din Plevna să aibă să-și ție zilele până acasă. Dar nu zici că ne încărcasem de Doamne-ajută, că nu mai voiau să plece; nu și nu să le dăm puști să se ducă contra Bulgarilor din Sofia să-i omoare!

— Și când mă gândesc — întră în vorbă și un mândru Moldovean din Roman — cu ce gând plecasem d'acasă și cum ne-am schimbat p'aci! Plecasem cu gândul să-i răpunem și uite, că nu te lasă afurisita de inimă că se nmoaie lesne.

— Bine, înțeleg mila cu femeile, copiii și bătrânii, dar cu aceștia — și arătai spre un grup de câțiva soldați prizonieri — că sunt cât muntele?

— De i-aș aveam în față cu pușca în mână, puzderii i-aș face, corbilor le-aș da pradă hoitul, dar așa ce să facem? Ce noi suntem Bulgari?“

Și așa cum grăia Moldoveanul vorbesc și făptuesc toți soldații noștri. Câtă deosebire între viața nobilă a Românului și rădăcina slabă din care a eșit Bulgarul (și fratele său din Ungaria), care necinstește cuvântul de om.

Din scrisoarea unui ofițer: „Ne găsim la o mică depărtare de Sofia, așa încât dacă prima coloană din care fac parte, ar înainta, în cel mult o noapte am fi acolo...”

Suntem așezați pe valea Iskerului, foarte bogată și frumoasă ca natură, unde însă mâna omului n'a lucrat de loc.

Soldații noștri sunt sănătoși și voioși cum au plecat, dar năcăjiți că stau acum pe loc, neputând să-și îndeplinească gândul lor de a vedea pe *Sofița* și pe *Daneff*.

Soldații bulgari vin singuri de se predau trupelor noastre, zilnic avem astfel de ocaziuni, ei venind spun că: nu voim a ne mai bate cu nimeni, dar mai cu seamă nu cu voi Românii, care ne-ați scăpat de sub Turci la 1878!! Voi sunteți adevărații liberatori — nu Rușii, Rege ca al vostru nu se mai găsește în lume.

Când se predau acești militari bulgari, sunt dezarmați și apoi li se dă drumul la vetrele lor. E de însemnat un lucru, că aproape la toate perchezițiile (cercetările) ce li s'au făcut de ai noștri, spre a vedea dacă au ceva arme ascunse, afară de cele date, se găseau în buzunare bijuterii (scumpeturi): ceasuri, inele, cercei ș. a., toate furate dela cei cu care s'au luptat.“

Dintr'o scrisoare privată.

Despre însuflețirea din timpul mobilizării în România, un profesor scrie unei rudeni dela noi o seamă de amănunte. Dăm și în foaie unele părți din scrisoarea respectivă:

„La 22 spre 23 Iunie st. v. a început oficial mobilizarea și se credea că va dura cel puțin 14—15 zile. Azi sunt abia 3 zile trecute și mobilizarea aproape s'a terminat. Așa entusiasm nu s'a mai pomenit la nici un popor. În 24 de ore toată țara a fost pe picior de războiu. Țăranii au venit toți cu o grabă și cu o bucurie, care nu se poate descrie. Am avut și avem încă zile de înălțare sufletească și ne simțim fericiți în inima noastră, că ne-a învrednicit bunul Dum-

nezeu, cel puțin pe noi de aici, să gustăm această bucurie de mândrie și înălțare a neamului.

Nici noi de aici nu am crezut, că armata noastră, să se prezinte în așa condițiuni excelente: Bine instruită, admirabil echipată și plină de vigoare și sănătate, mai ales țărani, pe cari îi credeam, mult mai oropsiți și mai înapoiați, se prezintă admirabil, și tot unul și unul, vâjnoși și de o rezistență neîntrecută. Să-i vezi jucând horele lor, ai crede că sunt vrăjiți și nu te-ai mai îndoi de vorbele poetului, că Românul are 7 vieți în pieptu-i de aramă. E un tablou sublim, să privești un regiment de infanterie românească echipat și gata de plecare în companie. S'au mobilizat aproape un milion de oameni și dacă soarta va voi, să între în luptă, suntem siguri, că armata aceasta mândră, nu ne va aduce rușine, oricine ar fi dușmanul ei.

Alte detalii nu pot să-ți dau, fiindcă nu știu, dacă chiar și aceste rânduri vor putea ajunge în mâinile tale, având în vedere, că în aceste timpuri critice totul trece prin cenzură. Timpul aici este foarte bun, câmpiile țării sunt presărate cu aur. Recoltă bogată, dar o parte va trebui să se peardă, căci brațele vâjnoase au fost chemate, să ia arma în mână. Despre încătușatul Ardeal se aud pe aici fel și fel de știri, lucru care nu se poate încunjură în astfel de vremuri“....

Aici profesorul respectiv amintește o seamă de amănunte, pe cari nu le putem publica, fiindcă prin asta am da loc la cine știe ce fel de presupuneri. D-Sa își încheie scrisoarea astfel:

„Incolo sănătate și dorința noastră ferbinte, de-a auzi și despre voi numai bine“...

Ce scriu alte gazete?

„Românul“ (Arad) publică un articol mai lung primit din Viena, în care se zice între altele:

Regatul România e privit de Germani, Slavi și Italieni ca limba cumpănii în lupta hotărâtoare din Balcani și marea însemnătate a României ca aliată a monarhiei Austro-Ungaria e recunoscută de toți. Și toți sunt lămuriti în privința faptului, că nimic nu poate turbura mai mult legăturile dintre Austro-Ungaria și România ca *asuprirea neîncetată a Românilor din Ardeal și Un-*

Cu paloșul.

83

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de
Radu Rosetti.

(Urmare).

Chipul firesc în care Balc spusese această povestire ar fi putut face pe un om care nu l'ar fi cunoscut să creadă că el zicea numai curatul adevăr, dar Cavalerul Albrecht îl știa de mult și în multe împrejurări fusese în stare să-și deie seamă de meșteră cu care fiul lui Sas mănuiă minciuna. Se îndoi din capul locului, că împrejurările întâlnirii lui cu fata să se fi petrecut așa cum le povestea Balc și cererea dela sfârșit îl încredință că el urmărește scopuri necurate. De aceea răspunse scurt:

— Singura odaie în care te pot pune are, în stânga, pe acea în care doarme tri-

misul unguresc, iar în dreapta odaia mea de culcare, prin urmare nu-ți pot îndeplini cererea. Dacă dorești ca fata să nu poată vorbi cu nimeni, lucrul este, ușor: avem aice mai multe încăperi pentru opreală și pot poronci ca ea să fie dusă într'una dintr'insele și să nu meargă nimeni la dânsa fără știrea mea.

— Dacă nu se poate altfel, răspunse Balc, încercându-se în zadar să ascundă nemulțămirea ce o simțea văzându-se dejucat, te-aș ruga să dai poroncile convenite. Cred că nu te vei împotrivi ca cheia temniții în care va fi pusă să-mi fie adusă și ca un slujitor de ai mei să steie de pază înaintea uși.

— Ostașii mei sunt de toată credința, răspunse Cavalerul, dar dacă nu ai încredere, va fi precum dorești. Să vie Hans aice, poronci el unui servitor.

Vechea noastră cunoștință dela rateșul din Ciortolom sosi în curând și se opri la trei pași de masă, făcând salutul oștenesc.

— Hans, zise Cavalerul, ia fata adusă de Voevod și o du în temnița cea de sub capelă. Ingrijește-te ca Hertha să trimită acolo un așternut curat, lumânare și ce va mai fi de trebuință. Apoi închide-o și adă cheia aice dupăce vei spune hotnogului de slujitori domnești să puie de pază, la ușa temniții, pe un oștean de încredere de-ai lui. Mergi!

Hans, salutând din nou, ieși pe ușă. Balc vărsându-și un pahar de vin, începui să povestească despre izbânda lui asupra Țătarilor, făcându-se că nu mai gândește la cele întâmplate.

După o jumătate de cias, Hans apărui din nou, urmat de Talpan, și dând în mână Cavalerului o cheie mare, de aramă, pe care acesta o înmână Voevodului, spuse că poroncile ce i-au fost date sunt îndeplinite, iar Talpan spuse lui Balc numele oșteanului pus de strajă la ușa temniții. Dupăce mai schimbară câteva cuvinte, Balc se sculă, rugă pe gazda lui să-i arate unde este odaia pregătită pentru el, apoi își luă

garia de cătră *oligarhia maghiară* (grofi, baroni și alte gunoae nemeșesti mai mărunte), în mâinile căreia e depusă puterea de stat.

Ministerul lui Tisa are acum în vacanță nu numai vreme, ci chiar *datoria* să deslege *chestiunea românească* și pe cea *croată*. Dacă contele Tisa nu va face aceasta și dacă cercurile hotărâtoare ale monarhiei vor avea o nouă desamăgire din partea guvernului de acum, atunci în Ungaria se va pune în joc ceva mai mult decât căderea ministerului Tisa. Un membru al parlamentului (dietei) austriac a zis:

„Ori va deslegă guvernul și dieta din Pesta, de teama primejdiei balcanice, chestiunea română și croată, ori cei mai înalți factori ai monarhiei (Curtea împărătească) vor porni pe alte căi.“

Cercurile românești din Austria așteaptă, ca o urmare a războiului balcanic, o schimbare în politica dinlăuntru a monarhiei, astfel că toate națiunile din Austro-Ungaria să fie egal îndreptățite.

„*Budapester Tagblatt*“ (Pesta).*) România a mobilizat, pentru a să apere echilibrul (cumpăna dreaptă în privința împărțirii ținuturilor cuprinse dela Turci), iar nu ca să-l strice. Atât în Viena, cât și în Pesta România e socotită drept cea mai tare putere, care are cei mai siguri sorti pentru regularea stărilor. Dar acum e de lipsă, ca în Austro-Ungaria să se înceapă politică, care să facă cu puțință legăturile prietenești și pe viitor cu cea mai mare putere din Balcani (cu România). Politica aceasta trebuie pusă în aplicare nu numai în afacerile internaționale, ci și în politica *dinlăuntru* (internă); mai cu seamă în Ungaria să se ia o nouă direcțiune, care să ducă la scop. Aceasta trebuie să fie o politică internă, care să nu-i mai amărască pe cei din România pentru conaționalii lor din Ungaria, iar de altă parte să nu li se deie Românilor din Ungaria nici un motiv, ca ei să se uite cu dor, peste graniță, la fiii

*) *Budapester Tagblatt* e singura gazetă din Pesta, care susține drepturile naționalităților. De aceea gazeta zilnică a Sașilor din Sibiu a și scris în modul cel mai necuviincios împotriva ei, îndemnând pe Sași ca nu cumva să o aboneze (e în limba germană). Atâta slugărnice față de guvernele din Pesta și față de asupritorii națiunilor nemaghiare dela noi numai la Sași se poate afla.

noapte bună dela Cavalerul Ulrich și dela Părintele Anselm.

Deoarece în odaia în care zăcuse Ștefan Stroici se afla trimisul unguresc, Cavalerul Albrecht duse pe Voevod în acea de alături, din partea dreaptă, unde găsiră pe Talpan și pe o slugă a lui Balc, apoi Cavalerul se retrase, dorind oaspei său somn ușor.

După ce dădă câteva poronci prin curte, merse în odaia lui, unde Maria îl aștepta vorbind cu Părintele Anselm și cu Hertha.

— O, Albrecht, zise Maria, trebuie să faci toate chipurile ca să scapi biata fată de atingerea acestui neom. Părintele mi-o povestit basmul iscodit de Balc; este o minciună dela început până la sfârșit, chiar oștenii lui au spus că el o sărutat-o cu de-a sila și că voinicul care o însoțea o lovit pe Balc cu pumnul pentru a o feri de această batjocură. Ea este pe jumătate moartă de groază. Când și-o venit în fire și o zărit pe Părintele Anselm, s'o aruncat în genunchi, la picioarele lui, rugându-l

fericiți, puternici, liberi și independenți ai României. Dacă se va face o astfel de politică, atunci faptul, că România a ajuns cea dintâiu în urma desfășurărilor mai proaspete din Balcani, e numai spre binele Austro-Ungariei.

În „*Gross-Österreich*“ (Viena) publică dl maior penzionat Gheorghe Fleșariu un articol despre cauzele slăbirii legăturilor dintre România și Austro-Ungaria. Una din cauze a fost ținuta necuviincioasă a diplomaților austro-ungari și a gazetelor din Viena și Pesta în timpul conflictului (neînțelegerii) româno-bulgare. O altă cauză principală e apăsarea barbară săvârșită de guvernele din Pesta asupra Românilor dela noi. Dl Fleșariu arată apoi, ce mare însemnătate are pierderea prieteniei pentru Austro-Ungaria și încheie arătând, că numai dând drepturi Românilor dela noi și încetând cu asupririle împotriva lor, s'ar mai putea ajunge la aceasta prietenie.

„*Tägliche Rundschau*“ (Berlin)*) spune, că politicianii maghiari trebuie să înțeleagă, că din cauza lor România și-a schimbat ținuta de până acum. Urmările însă le suferă întreaga monarhie austro-ungară și cu ea și Germania.

Germanii (din Germania) pot jertfi la nevoie pe conaționalii lor din Transilvania (pe Sași), la nici un caz însă nu pot să fie nepăsători față de chestia românească.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Oravița (Bănat). Dl I. Țăranu, directorul despărțământului, și dl Dr. P. Corneanu au fost în comuna Vraniuț pentru a ține o conferință și a înființa o agentură.

Dl Dr. Corneanu a ținut o prelegere poporală plină de sfaturi bune, pe cari trebuie să le cunoască și să le urmeze Români de pretutindeni. A dat sfatul, ca din fiecare sat, țărani mai cu dare de mână să-și trimită cel puțin un băiat la o școală de agricultură, unde să învețe cum să cultive pământul mai bine și se cresc animalele de casă mai bine. A sfătuit, ca

*) Această gazetă e bine văzută și citită la curtea împărătească din Berlin.

s'o mântuie și o spus că o scăpat din mână Țătarilor numai pentru a intra într-o primejdie și mai grozavă. Mai mult n'am putut afla căci Hertha care i-o dus cele de trebuință în temniță, o putut să rămâie prea puțin singură cu dansa din pricina hotnogului care, cu toate încercările lui Conrad Müller să-l facă să mai zăbăvească pe afară o intrat înlăuntru și o zis că are poroncă aspră dela Voevod să nu lase pe nime să vorbească cu ea. Nu putem s'o lăsăm în mâinile lui Balc, ar fi un păcat.

— Așa-i de tânără și de frumoasă! zise Hertha. Fără îndoială este o fată de neam mare, mâinile ei sunt albe și gingașe ca mâinile stăpânei mele, se vede că ele nu au fost nici odată întrebuițate la muncă.

— Balc are cheia temniței și poate intra la dansa la orice cias din zi și din noapte; o are în puterea lui, zise Maria. Albrecht, trebuie să iei măsuri de ocrotire pentru această nenorocită.

— Să n'aveți nici o grijă în această privință, zise Cavalerul zâmbind. Am dat

Românul să-și cruțe banul și să nu-l arunce pe nimicuri și pe beutură, ci să-l deie numai pe aceea într'adevăr îi folosește sănătății și luminării lui (prin cărți și gazete). Indesebi Românele să se lapede de *luxul* afurisit, dovedit mai ales prin înțofonarea cu zdrențe străine sau chiar prin lăpădarea vechiului port românesc lucrat de femeia română până a fost harnică și cinstită.

Părintele Bartolomei și alți fruntași pregătiseră de mai înainte cu sfaturile lor sufletul locuitorilor din Vraniuț, așa că venind apoi vorba despre înființarea *agentației*, s'au înscris peste patruzeci de Români membri ajutători la Asociațiune.

Laudă celorce știu îndrumă poporul, laudă și poporul, care ascultă sfaturile bune!

Despărțământul Sălciva (comitatul Turda-Arieș) și-a ținut adunarea în comuna Ocolişul-mare. A fost o adunare frumoasă, la care au luat parte, pe lângă câțiva domni din Turda, aproape toți preoții, învățătorii și alți cărturari din despărțământ. De față a fost dl Dr. Gavrilă Tripon din Bistrița.

După sfânta slujbă, părintele protopop Vasile Gan, directorul despărțământului, a ținut o vorbire, în care a arătat sutelor de țărani și țărance rostul *Asociațiunii*.

Fiul preotului din Brăzești a ținut o conferință despre *alcoolism* (beutură), arătând stricăciunea cea mare trupească și sufletească, pe care o produce beutura.

Dl Dr. Valer Moldovan, avocat în Turda, a arătat într-o frumoasă conferință poporală căile, cari duc la înaintarea neamului, și anume păstrarea cu toată puterea a religiei strămoșești, cultura economică, politică și națională, precum și luminarea minții prin cetirea de cărți bune și gazete naționale românești.

Dl Dr. Giurgiu a vorbit frumos despre iubitul nostru poet ardelean Gheorghe Coșbuc.

A urmat apoi *expoziția de copii*, cea dintâiu din ținuturile acestea. Copiii cei mai bine grijiți au fost premiați, iar mamele le-a dat părintele Gan sfaturi bune despre îngrijirea copiilor.

Cu prilejul acestei adunări s'au înscris o mulțime de membri ajutători, precum și câțiva ordinari.

poroncă lui Hans să puie de strajă, la ușa de dinafară a temnițelor, doi oșteni de-ai noștri, cu lozincă să nu lese pe nime să intre fără de a-l striga pe dansul. El va veghea toată noaptea, iar jos, la scara ce duce la ușa odăii Voevodului, mai sunt doi oșteni de-ai noștri care au poroncă să-mi deie de știre îndată ce ar vede pe Balc scoborându-se pe scară. Fiți deci pe pace, fata astă noapte nu este amenințată de nici o primejdie și tot atât de teafără va rămâneă câtă vreme va stă în această cetate. Măne vom vorbi și ne vom gândi la ce este de făcut pentru a o scăpa din ghimăraie lui Balc. Dar miezul nopții a trecut de mult, ar fi vreme să ne odihnim.

Părintele Anselm dorî prietenilor lui noapte bună și ieși din odaie, urmat în curând de Hertha și peste puțin toate luminile câte mai ardeau în cetate se stinseră.

Balc se trezi de dimineată și grija lui cea dintâiu fu să se întâlnească cu trimisul unguresc. Acesta, un nemeș, de rând dela curtea Voevodului Transilvaniei, se

Armata română în Bulgaria.

Scrisoarea a 11-a.

Armata română a intrat în Bulgaria, ca să oprească armata bulgară, compusă din tâlhari, cari au omorât peste două sute de mii de bătrâni, copii și femei în Tracia și Macedonia, să mai făptuească astfel de lucruri și să o silească să facă pace cu Sârbii și cu Grecii. Dacă nu vor asculta porunca României, va fi zdrobită. De aceea armata română a înaintat spre Sofia, unde e o mare armată bulgară.

Dar Românii nu se luptă cu femeile, bătrânii și copii din satele și orașele bulgărești. Despre felul, cum se poartă soldatul român în Bulgaria, și despre cele văzute acolo, iată, ce scrisoare trimite un Român din Bulgaria:

Pe câmpiile Bulgariei vezi case părăsite, țarine nelucrate. Cei mai mulți locuitori sunt în jale, căci aproape fiecare familie are să plângă o rudă căzută în luptele pricinuite de încăpățânarea și lipsa de omenie a fostului prim-ministru bulgar Daneff.

Toți cei pricepuți dintre Bulgari regretă (le pare rău), că armata română n'a intrat cu 3—4 săptămâni mai înainte, căci atunci ar fi împedecat războiul al doilea balcanic.

Tot ce ar trebui pentru nutirea armatei, se plătește cu bani gata. După ordinul comandantului, soldatul, care ar încerca să fure sau să răpească ceva cu puterea, e împușcat numai decât. Dar nici n'a trebuit să se dea astfel de poruncă aspră, căci Românul și când e în războiu, e milos față de femei, copii și bărbați nearmați. Nu arareori se văd scene, cari îți umezesc ochii: câte doi-trei copii bulgari, îmbrăcați aproape în zdrențe, stând împrejurul unui soldat român, care-și împarte pâinea și merindea, ce are în traistă, cu ei.

E o sărăcie mare pe acolo. Din ordinul comandantilor, soțiilor ofițerilor bulgari, cari sunt pe câmpul de luptă, li se dă de mâncare dela popota ofițerilor români.

Ținutul ocupat de Români între Tutuica, Dobrici, Balcic avea în anul 1910

o suprafață de 8371 kilometri pătrați cu 305 mii locuitori. În cuprinsul acestui ținut sunt 5 orașe și 72 sate. Din numărul locuitorilor abia sunt o sută de mii de Bulgari, peste două sute de mii sunt mai ales Turci și Tătari, apoi Români și puțini Greci și Armeni. E și un sat locuit de Români dela noi, apoi două sate mici de Germani duși acolo din Rusia. Poporațiunea e foarte rară, iar statul bulgar are terenuri întinse.

După cum spune dl C. Arion, ministrul de agricultură al României, se fac cercetări amănunțite cu privire la aceste pământuri, cari toate vor fi împărțite la țărani români din cei mobilizați cu prilejul acestui războiu. De-asemena se va avea de grije, ca pământurile Bulgarilor, cari vor să emigreze, să fie cumpărate tot de statul român, pentru a fi împărțite țăranilor români mobilizați. Ministrul mai înștiințează, că și în România veche vor fi împărțite multe moșii la țărani.

Așa se și cade, căci țăranul român e acela, care a dat prilej lumii întregi civilizate să se mire de dragostea ferbinte a poporului român pentru moșia strămoșască.

Vlaicu în Bulgaria. Aviatorul nostru Vlaicu a făcut un zbor dela București la Giurgiu, apoi a trecut în Bulgaria, tot în aeroplan, unde a făcut mai multe recunoașteri dela o înălțime de o mie de metri. Pecând ceilalți aviatori români sunt plătiți de stat, Vlaicu al nostru a declarat, că își pune persoana sa și aparatul în slujba Țării Românești fără nici o plată.

Fapta lui e un nou prilej de-a ne mândri cu acest vultur al Ardealului, care sboară triumfător din Carpați pe deasupra Balcanilor.

Vamă românească. La Silistra, Tutuica, Dobrici și Balcic s'au înființat oficii vamale românești.

Congresul învățătorilor români.

La 11/24 și 12/25 August 1913 se va ține în Cluj întâiul congres al învățătorilor *români* din Ardeal și Ungaria. E vorba, ca învățătorii nostri, acești revărsători de lumină printre Români, să se chibzuea-

scă asupra mijloacelor, cu ajutorul cărora învățământul național românesc să înainteze tot mai mult și poporul nostru să se ridice, cu ajutorul culturii, tot mai mult și pe terenul economic și politic. De ce spirit sunt animați învățătorii nostri, se arată foarte frumos într'un articol publicat în „Gazeta Învățătorilor” dela Șimleu, unde, între altele, se zice:

„La congres vom avea curajul bărbătesc, ca să declarăm sus și tare, că învățătorul român își leagă pentru veșnicie viața sa de viața neamului său, cu care va merge deapuri alături, chiar și la moarte! Dacă ne dăm mâna ca învățători români pentru o conlucrare culturală și socială spre binele neamului, aceasta nu ca o vină (să ni se socotească), ci ar trebui să ni se facă cea mai mare laudă, ce s'ar putea aduce învățătorilor astăzi. Noi, deși suntem două confesiuni, nici o parte nici ceealaltă nu-și jertfește întru nimic confesiunea sa, dat fiind, că chemarea învățătorului este a propaga printre Români nu cultura confesională, care nici nu există, ci o *cultură națională*, căreia îi slujesc și învățătorii greco-orientali și cei greco-catolici.”

Cuvintele acestea au fost spuse la timp potrivit. Nu de mult foile noastre au adus știrea, că un preot, care se socotește încă Român, poate aspirant la vre-o slujbă grasă în Haidudorog, a declarat în gura mare, că el nu vrea să aibă nici o legătură cu Românii, cari nu sunt de legea lui. Indivizi de soiul acesta trebuie socotiți drept bube negre, otrăvitoare de sânge, cari trebuie tăiate din corpul națiunii noastre, ca să nu-l învenineze. Trăim vremuri așa de grele, încât orice Român sau care pretinde să fie socotit Român, săvârșește o crimă, când caută pricini de dezbinare între Români în loc să lupte pentru a fi una în lupta noastră.

Învățătorii nostri, luptând înainte de toate sub steagul național, sunt vrednici de cea mai mare cinste și dragoste a națiunii române.

De altcum, amănunte mai detaliate asupra congresului, vom publica într'un număr viitor, dispunând de prezent de foarte puțin loc.

numea Bela Șomoși, era un Ungur oaches, gros, mustecios, greoiu la minte, îngâmfat, lăudăros, necioplit, dar pintenat și plin peste măsură de șireturi (găitane) și de fir.

Balc îl primi în sala cea mare. Indată ce Ungurul intra pe ușă, Voevodul veni grabnic înaintea lui și-l salută cu o plecăciune care, ajungea până la slugărnice. Ar fi zis că Șomoși era un fiu de Domn primind pe un mic dirigător străin. Deși era foarte nerăbdător să afle pricina venirii lui, Balc puse pe Ungur să șadă pe un jilț, iar el se așeză pe un scaun în stânga lui și începă convorbirea, care să făcea în limba ungurească, prin feliu de feliu de întrebări asupra sănătății mărinimosului său stăpân și binefăcător, Voevodul Ardealului, zicând că arde de nerăbdare să afle cum îi merge la Napoli. Apoi, după Șomoși îi împărtăși puținul cât știă și el în această privință, Balc începă alt șir de întrebări asupra sănătății ocrotitorului său, Vice-Voevodului Transilvaniei. Pe urmă, arătă toată bucuria ce o simțea auzind că vicevoevodul binevoise să trimită către smeriții

săi prietini, Sas și Balc, pe un sol ales ca Bela Șomoși, a cărui vitejii la oaste și dibăcii în sfaturi îi erau de mult cunoscute. Toate aceste erau amestecate cu încredințări de nemărginită credință către strălucita și falnică coroană ungurească, singurul sprijin, singura dar puternică pavază a Domniei moldovenești. Ungurul ascultă și se umflă din ce în ce mai tare în pene.

— Ai dreptate să te bizui pe sprijinul Vice-Voevodului, zise în sfârșit Șomoși, el îți este binevoitor: venirea mea aici este o dovadă de prietenia lui. Sunt trimis să vă dovedesc că erați amenințați de o mare primejdie, Dumneta și cu părintele Dumitale. Un număr de nemulțamiți de aici au alcătuit o lungă și amănunțită jalbă asupra voastră, pe care o trimisese prin un credincios tocmai la Vișegrad, pentruca de acolo să fie trimisă Craiului. O întâmplare fericită a făcut ca acel trimis să fie oprit tocmai dincolo de Cluj și să fie adus Vice-Voevodului cu hârtiile ce s'au găsit asupra lui. Vice-Voevodul a deschis cărțile și s'au găsit, înșirate într'insele, o mulțime de

fapte nelegiuite care ar fi fost săvârșite de D-ta și de Sas asupra locuitorilor acestei țări a Craiului, Moldova.

— Nu mă îndoiesc, îl întrerupse Balc, că Vice-Voevodul care ne cunoaște nu le-a dat nici un crezământ. El știe că credința noastră către Craie și agerimea cu care împlinim toate poroncile ce ne vin de peste munți, ne-au făcut dușmani nenumărați, cari nu se dau îndărăt dela nici o scornitură, dela nici o mișelie spre a scăpa de noi și a aduce în locul nostru stăpânitori cu mai multă îngăduială pentru ei, dar cu mai puțină râvnă pentru trebile Craiului.

— Toate aceste le știm, zise Șomoși, dar știi că această țară atârână de Voevodul Transilvaniei, și că el este oareșicum răspunzător de buna ei ocărmuire, mai ales când totdeauna s'a pus pentru Sas și l'a apărut de toate pările venite asupra lui, neconținut, de ani. Dar plângerile în po-triva voastră se înmulțesc din zi în zi și dacă întâmplarea n'ar fi făcut ca această de pe urmă jalbă să cadă în mâinile noastre, dacă ea ar fi ajuns la Vișegrad, nu

Incurcăturile din Balcani.

Armata română e la pragul Sofiei și de va intra în capitala Bulgariei nu o face decât din milă față de Bulgari. Căci mândria acestor frați așa de iubiți ai Jidano-Maghiarilor (și Sașilor) dela noi s'a frânt cu totul și acum tremură de groază, nu cumva armata sârbă și greacă să cuprindă ea Sofia, pe care ar pustii-o cu toată furia, pe care o dă ura produsă de fărâdelegile Bulgarilor și de nebunia lor curat maghiară de-a stăpâni tot ce e împrejurul țării lor.

Țarul Ferdinand al Bulgariei a trimis până acum trei telegrame plângătoare Regelui Românilor asigurându-l de prietenie nestrămutată față de România și rugându-l să mijlocească pace, căci Bulgaria se supune tuturor condițiilor puse de România.

La început eră vorba, ca delegații români, sârbi, greci, bulgari și muntenegrini să se întâlnească la Niș, în Serbia, și să încheie un armistițiu, apoi să se adune prim-ministrii acestor țări în București sau Sinaia și să încheie pacea.

Sârbii și Grecii, convinși, că Bulgarii vor umbla de nou cu minciuni, după cum sunt obișnuți, **n'au vrut să știe** de încheiere de **armistițiu** (încetarea bătăilor), ci au cerut, ca reprezentanții statelor să se întâlnească deadreptul în București, iar cât timp vor țineă tratativele de pace, luptele să continue. Bulgaria a trebuit să primească și condițiile aceaste și în momentul, când scriem aceste rânduri, împuțerniciții statelor balcanice au ajuns deja în București.

Intr'aceea **luptele continuă și Sârbii au bătut de nou pe Bulgari** în însași țara acestora, la orașul Bielogravic. Și aici, Bulgarii au săvârșit o mișelie, căci după ce s'au văzut respinși, au ridicat steaguri albe, iar când s'au apropiat Sârbii, ca să-i desarmeze, au început să tragă asupra acestora. Se 'nțelege, că Sârbii și-au răzbunat și șapte mii de Bulgari au acoperit câmpul de luptă. Armata aceasta sârbească a plecat apoi spre Vidin, pe care vrea să-l cuprindă și bombardeze.

Grecii încă înaintează mereu spre gra-

începe îndoeală că palatinul (un fel de locțiitor al regelui Ungariei), în neștiința Craiului, ar fi deschis-o și că ar fi trimis în cercetarea faptelor pe vre-un om de-ai lui. Noi nu ne îndoim că acele arătate sunt minciuni, dar mai știi ce soi de oameni trimite Palatinul în asemenea împrejurări? Curtenii sunt lacomi și dacă dușmanii voștri ar fi izbutit să câștige pe omul palatinului în partea lor, era rău de Sus și mai aveam și noi neplăceri, sub cuvânt că nu vă privighem în destul. Vice-Voevodul ar fi ars bucuroși hârtiile și ar fi trimis pe purtătorul lor să infunde vre-o ocnă, dar s'a temut să nu se fi făcut două rânduri de hârtii, trimise pe două cai deosebite și atunci ar fi putut să fie rău de el. Ne-am chibzuit împreună și el m'a trimis pe mine aici, ca să fac eu cercetarea și să-i dau de știre dacă jalbele sunt adevărate sau nu.

— Cărțile prinse le ai cu Dumneta? întreabă Balc.

— Nu, răspunse Șomoși, Vice-Voevodul a pus de le-a tălmăcit pe latinește și mi-a dat mie acele tălmăcirii, dar cărțile care sunt scrise pe sârbie au rămas la el.

(Va urma).

nița bulgară și de nu se va încheia curând pacea, ei nu se vor opri până la Sofia, unde ard de dor nebun să ajungă împreună cu Sârbii. Grecii sunt supărați foc, că Bulgarii, deși zdrobiți cu totul, nu vor să recunoască, că sunt învinși, și tot mai umblă cu șarlatanii pentru a încurcă lucrurile. Ba Bulgarii au găsit gazete în Viena și Pesta, cari să vestească biruințe de-ale lor!

O mare incurcătură printre diplomații Marilor-Puteri, cari și ei au încurcat și încurcă mereu lumea, a **produs începerea de nou a războiului din partea Turciei**. Guvernul turcesc ceruse dela cel bulgar să-și retragă trupele de pe pământul, care după hotărîrea dela Londra avea să rămână Turciei. Bulgarii n'au vrut. Atunci armata turcescă a pornit dela Ceatalgea înspre Bulgaria, a alungat de pretutindeni pe Bulgari, a cuprins de nou orașul Adrianopol și a pătruns totodată și în Bulgaria. Guvernul turcesc a înștiințat Puterile, că socotește ruptă învoeala dela Londra, pe care au rupt-o și Serbia, Grecia și România.

Guvernele Marilor-Puteri au recomandat Turciei, să se țină de învoeala dela Londra, dar guvernul turc nu vrea să ție seamă de aceasta. Apoi au amenințat Turcia, că vor trimite corăbii de războiu la Constantinopol, că nu-i vor mijloci nici un împrumut, ba **Rusia a și mobilizat și amenință** să între cu o armată în Armenia, care se ține de Turcia. Nici de aceste amenințări nu s'au speriat Turcii și se pare, că au dreptate, căci nu toate Puterile sunt învoite să-i oprească de-a-și cucerii înapoi o parte din pământul răpit de Bulgari.

O foaie mare engleză și una franceză spun pe față, că Bulgaria trebuie să culeagă acum roadele fuduliei ei, căci și-a bătut joc și de Turci și de România și de celelalte state, cari i-au fost aliate. Mai ales Franța e de partea Turciei, unde are ca împrumuturi și în întreprinderi peste două miliarde de lei.

Până când scriem rândurile acestea, nu se știe, ce vor face față de Turcia foștii aliați ai Bulgariei. Se spune însă, că Grecia ar fi încheiat chiar o învoeală cu Turcia, ca să o prăpădească pe Bulgaria, iar Serbia nu vrea să se amestece în chestiunea înaintării trupelor turcești.

Aviz.

În atențiunea comercianților noștri. În timpul din urmă se lățește tot mai mult obiceiul, că oamenii noștri să cumpere gazetele cu numărul. De aceea azi se află aproape prin toate satele câte un comerciant, care, pe lângă alte multe mărfuri, vinde și gazete. Ba acum, de când cu turbările din Balcani, vin mereu comercianți de-ai noștri, cari cer foaia de vânzare, „fiindcă, — zic ei, — oamenii din sat întreabă mereu după „Foaia Poporului“, care aduce cele mai bune știri din România și țările balcanice“.

În urma acestor cereri, ne vedem îndemnați a face cunoscut tuturor comercianților noștri, că noi dăm bucuroși „Foaia Poporului“ de vânzare oricui. Cine dorește să ne scrie degrabă: câte exemplare voește a primi pe fiecare săptămână? Ce nu poate vinde se primește după aceea înapoi. Dar pentru a nu se trimite multe înapoi, e cu cale a comanda la început mai puține, iar după aceea treptat tot mai multe. Așa de pildă se poate începe cu 5 foi, iar mai târziu 10, 15, 25 etc.

Astfel au făcut deja o seamă de negustori de-ai noștri, cari azi vând în fiecare săptămână câte 10, 20, 30, 50, ba chiar 80 și 100 de foi, prin ceeace ei încă câștigă câteva coroane bune la an. Pe de altă parte, a bună seamă, că cine vine de cum-pără foaia va fi ușor de câștigat ca mușteriu și pentru alte mărfuri din prăvălie.

Acești comercianți ne fac însă și nouă un mare bine, ajutându-ne la răspândirea învățaturii și a slovei românești în popor. Pe de altă parte credem, că fiecare dintre ai noștri e deplin pătruns: că azi fără școală, fără carte și fără a ceti, rămâne omul prost ca o noapte de cele mari din Decembrie.

De aceea ne adresăm cu rugarea către comercianții noștri, ca să ne ajute la răspândirea învățaturii în popor. Scrieți ori care pe o carte postală, că doriți a vinde „Foaia Poporului“ și atunci numai decât o să Vă trimitem toate amănuntele de lipsă!

De altcum cu vinderea de cărți și gazete s'ar putea îndeletnici în fiecare comună și cantorul bisericii, vr'o persoană de pe la primărie sau orice om cu dor de înaintare și progres. Cine îndeamnă azi ca să cetească, o să-și aibă mulțumirea deplină mai încolo, când cel îndemnat va vedea cât de bine a făcut, ascultând de sfatul dat.

Ceva despre corespondenții de războiu.

Ceice au prilejul să cetească mai multe din foile noastre naționale, au văzut, credem, cu toții, că atâtea informațiuni din România ca „Foaia Poporului“ nu are nici una. Ea le primește dela corespondentul ei, care e însă în București, *nu* pe câmpul de luptă sau în apropierea lui, cum ar putea crede mulți.

Fiindcă foaia noastră nu e numai o gazetă, care să dea știri, ci și una, care să *învețe* pe cetitorii ei, vom arăta în cele următoare cum stă în timpul de față treaba cu corespondenții de războiu.

Mai de mult, până înainte de războiul ruso-japonez din 1904, gazetele zilnice cele mari trimiteau fiecare, când începea un războiu, câte un corespondent pe câmpul de luptă. Acesta avea de regulă cu el și un aparat fotografic, apoi foarte mulți bani, ca să poată cheltui și cu miile, dacă eră trebuință. Corespondentul se prezentă comandantului armatei cu scrisori de recomandare dela ministerul de externe al țării de unde venea. Comandantul îi da un carnet (o cărtică mică), în care se puneă fotografia corespondentului și se scria, că domnul cutare e corespondentul cutărei gazete și are drept să umble orișunde pe teritoriul ocupat de armată. Corespondentul mai primia și o legătură cu un semn deosebit, pe care și-o înfășură în jurul brațului, cum fac cei dela serviciul sanitar cu Crucea-roșie, și apoi plecă chiar pe câmpul de luptă, unde privia cu ochianul, cum se bat.

Corespondentul își scria numai decât știrile, pe cari le ducea el sau le trimitea prin vre-un om anume plătit la un oficiu telegrafic mai îndepărtat de câmpul de luptă și le telegrafia gazetei lui. Dacă granița țării eră aproape, trecea granița și acolo dă telegrama. S'a întâmplat une-ori, de un astfel de corespondent prăpădiă și câte trei cai, numai să ajungă mai curând la stațiunea telegrafică. Alții cheltuiau sute și mii, ca să găsească oameni, cari

să le ducă știrile la locul potrivit, de unde să poată fi trimise. Descrierile mai amănunțite le trimiteau și cu posta.

Conducătorii armatelor au aflat însă, că corespondenții aceștia trimiteau de multeori știri și despre mișcări de ale trupelor, ba uneori aflau și despre unele planuri ale comandantului celui mai înalt al armatei. E lucru ușor de înțeles, că un comandant nu vrea ca planurile lui să fie cunoscute, căci ușor le-ar afla și *dușmanul*, care i le-ar zădărnici. Afară de aceea între corespondenți sunt și oameni, cari vin din țări neprietine. Așa de pildă gazetele din Rusia și Austro-Ungaria (aceasta din urmă cu toate declarațiunile ei de dragoste mincinoasă față de națiunea noastră) încă și-au trimis corespondenți. Aceștia vor căuta să trimită despre armata română și faptele ei și știri mincinoase hulind-o în fel și chip.

De aceea Japonezii, cei dintâi, au oprit pe corespondenții de războiu să mai meargă pe câmpul de luptă, iar pilda Japonezilor a fost urmată și în războiul întâiu balcanic și și acum în al doilea.

Toți corespondenții de războiu, veniți în România, au stat până săptămâna trecută în *București*, iar la sfârșitul săptămânei trecute au fost lăsați să meargă la *Dunăre*, unde se află comandantul de căpetenie al armatei române și statul său major (generalstabul). Căci trebuie știut, că comandantul de căpetenie al unei armate pornite la luptă nu mai e acum niciodată cu armata, ci zeci, ba sute de kilometri îndărătul ei. Dar dela locul, unde e comanda cea mare, duc zeci de fire telegrafice și telefonire până la armata principală, de unde primește mereu știri și căreia îi trimite mereu porunci. Acolo, unde e comandantul și statul

major, au hărți (mape) amănunțite, pe care sunt însemnate și cele mai mici ridicături de pământ, toate potecile și toate colibile (hărți militare), așa că ei știu, ce porunci trebuie să dea și cu privire la drum.

Până acum comandantul de căpetenie și statul major al armatei române e în *Corabia*, port românesc lângă *Dunăre*, și după ce armata română a înaintat până aproape de *Sofia*, e vorba să se mute în *Bulgaria*, poatecă la *Plevna*. *Toți corespondenții străini sunt acum în Corabia* și se plimbă pe *Dunăre*, iar când va pleca comanda la *Plevna*, vor merge și ei acolo. Tot așa și atașii militari străini (ofițerii străini trimiși pe lângă ministri țarilor străine din *București*).

Din cele spuse până aci, cetitorii noștri se vor fi luminat, ce va să zică corespondent de războiu și ce ispravă poată să facă.

Armata bulgară zdrobită.

Armata bulgară, după ce a fost încunjurată de armatele foștilor ei aliați, a ajuns într-o adevărată neputință de luptă. Chipul nostru de azi ne arată, în partea de sus, o parte a armatei bulgare, care este încunjurată de dușman. E un detașament (grupă mai mică) cu puștile cele nouă, ca mașinile. Dar soldații nu mai pot pușcă, fiindcă li s'au isprăvit gloanțele. Acum stau și se uită la dușman cu ochiane, plănuiind ce să facă. În partea de jos a chipului se vede statul major bulgar (conducătorii de războiu), care se sfătuiește cum să iasă din încurcătura războiului balcanic al doilea.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 31 Iulie n.

† **Dr. Dumitru Ciuta.** La 14 Iulie n. a răposat în Bistrița *Dr. Dumitru Ciuta*, avocat și luptător național. A luat parte la toate luptele românești, fiind totdeauna între cei dintâi. Mult a luptat și pentru ca să scape fondurile grănițerești dela Năsăud de jaful guvernelor din Pesta, cari veniturile au hotărât să le împartă hoștește la toate gunoaiile de venetici pripășiți pe pământul românesc al ținutului Năsăudului.

Odihnească în pace!

Ajutoare pentru cei năpăstuiți de potop. Ministrul de interne Șandor, la alegerea căruia s'au târit și câțiva învățători pentru linsul blidelor, și-a și arătat mulțumita: a hotărât să se împartă treizeci de mii de coroane printre cei care au suferit de pe urma vărsărilor de apă în comitatele mai ales românești. Aceasta e o batjocură obraznică la adresa națiunii noastre, care vărsăm în fiecare an milioane în visteria țării, bani întrebuințați numai pentru binele naționalității maghiare și pentru sugrumarea noastră culturală, economică și politică. Sunt sute de mii de suflete, cari au suferit din cauza potopurilor pricinuite tot de *negrija* administrației aziatice din Ungaria, și Șandor vine să le scoată ochii cu 10—20 de bani de suflet!

Român premiat în Franța. Academia de științe din Paris a premiat „Tratatul asupra turbării”, lucrarea învățatului profesor Dr. Victor Babeș dela Universitatea din București.

Cununie. D-șoara *Octavia Perian*, fiica preotului din Crișcior și dl *Pompiliu Acelenescu*, fiul dlui notar penz. din Gales, ales preot în Dobârca, își serbează cununia lor religioasă Duminecă 21 Iulie v. 1913, în biserica gr.-or. din Crișcior.

Sincere felicitări!

Din fărădelegile nemeșilor. Nemeșii și cu funcționarii administrației aziatice dela noi socotesc pe muncitorii români tot ca niște iobagi, pe care îi poți bântui mai rău decum bântuie omul fără suflet vitele. Un nemeș de-aceștia cu numele Silaghi Lăiș din Sătmăr a angajat 120 de muncitori, mai toți Români din Sanislău, pentru secerat. Intr'o zi, când plouă și eră o vreme, care împedecă orice lucru, logofătul nemeșului a vrut să-i scoată pe muncitori cu sala la muncă. Ei s'au împotrivit. Atunci a venit Silaghi și a amenințat pe lucrători cu toate relele. Ei s'au pus atunci în grevă și au făcut o demonstrație în fața casei proprietarului. Acesta a chemat numai decât jandarmi, cari amenințând cu puștile pe lucrători i-a dus la reședința prim-pretorului, care s'a grăbit să condamne pe trei la închisoare de câte trei luni, iar pe toți ceilalți la închisoare de câte 15 zile. Inchișoarea să o facă însă după ce vor fi isprăvit cu seceratul.

Iată dreptatea în Ungaria, când e vorba de muncitori. Și țărani maghiari tot nu vreau încă să înțeleagă, că ei numai în alianță cu noi pot scăpa de robia, în care ne țin nemeșii, cari stăpânesc țara.

O pildă bună pentru — Români. Dl Iosif Wagner, German, s'a înscris membru la Societatea noastră pentru teatru. Dar nu a plătit taxa numai pentru anul acesta, ci și pentru cei trei ani din urmă trecuți.

Soldații români. Batalionul al 2-lea al regimentului 61 de infanterie e staționat în Dobrițin (oraș pe pusta Ungariei). Cei din fruntea batalionului au aranjat un concurs (o întrecere) de marș între feciori. Ceice voiau să iee parte aveau să facă o distanță de 80 kilometri (optzeci de mii de metri), și anume în echipaj de războiu (crigsristung), având și 120 de cartușe de războiu. Greutatea echipajului eră de 27½ kg. Cei dintâi, cari au făcut drumul de 80 km., au fost infanteriștii *Grosu* și *Ursu*, cari l-au isprăvit în 14 ore 20 minute, iar al treilea a fost infanteristul *Ionescu*, care l-a făcut în 14 ore și 23 minute. Ceialalți au mers 15 ore. — Cei trei bravi soldați români au fost decorați.

Tot Românul săracu întâiul la greutate!

Altă bandă de hoți în munți. În munții Treiscaunelor a început să „lucreze” o bandă de tâlhari, care a jefuit și o stână. Tâlharii fug după fiecare hoție în Moldova. În Ardeal au fost trimiși mulți jandarmi pentru prinderea lor și de sigur, că și din partea României vor fi urmăriți. Se crede, că e vorba tot de banda de prin Munții-Branului, care jefuise prin Sinaia și alte comune dela munte, dar fiind urmărită s'a retras în munții Treiscaunelor.

Apel. Comuna Chirpăr în comitatul Sibiuului, din 1908 încoace în tot anul a fost bântuită de furtuni și vremi grele, în urma cărora economia de câmp, singurul mijloc de traiu, a bieților mei parohieni a fost nimicită.

Tot așa Vineri, în 5/18 Iulie n. c. s'a deslănțuit o furtună grozavă împreună cu gheață, nimicind și în anul de față recolta mult așteptată a bieților mei parohieni. Ziua următoare, Sâmbătă în 6/19 Iulie s'a repetat furtuna și mai puternic, ba fiind împreună cu rupere de nori, paguba e enormă.

În urma acestora, în numele parohienilor mei, apelez la inimile bune a Românilor de pretutindenea, cu deosebire la băncile române, să binevoiască a le sări în ajutoriu cu obolul milei acestor nefericiți. Marinimoșii sunt rugați a trimite marinimoasele sume la adresa: Oficiului parohial gr.-ort. român în Kürpöd (Szebenm.), cari se vor cuita cu mulțumită pe cale ziaristică. — *Ioan Holerga*, par. rom.

Holera în Ungaria, Serbia și Bulgaria. Soldații bulgari plecați dela Ceatalgea contra Sârbilor se molipsiseră de holeră dela soldații turci. Sârbii făcând mulți prizonieri bulgari, i-au dus în Serbia veche și nouă, pe mulți la Belgrad. Aici a izbugnit holera cu mare furie între ei, așa că zilnic mor mulți. Holera a cuprins însă și pe civili, mai ales în Serbia de meazăzi și în Macedonia de meazănoapte, unde mor cu sutele.

Holera a pătruns și în Ungaria. În comuna Timișsighet (lângă Dunăre) din comitatul Timișoarei au murit patru persoane de holeră, altele sunt bolnave. Holera a ajuns chiar și mai sus pe Dunăre până în comitatul Comornului, unde a murit în comuna Oseni un lucrător.

În Bulgaria bântuie holera de câteva luni, dar de-acolo nu se pot afla încă știri hotărâte.

Oamenii să asculte de toate poruncile date de autorități pentru a se feri de holeră.

Nași (nănași) o armată întreagă. Regelui Constantin al Greciei i s'a născut, în cursul acestui războiu, o fată. Atunci a poruncit, că naș să-i fie armata întreagă. Ea a fost reprezentată la botez prin ministrul de războiu.

Un renegat scârbos palmuit. Ni se scriu următoarele: Prigonirile bravilor Români din cercul Sascei, cari n'au vrut să se murdărească dându-și votul unui renegat scârbos cum e Kronkán Peter ales prin înșelăciuni deputat alături de celalalt renegat Szegeszku, nu au încetat încă. Nu de mult au fost citați peste o sută de Români din patru sate la prefectura din Iam, ca să li se dicteze tot felul de amenzi pentru transgresiuni închipuite (ba că n'au curățit curțile, ba alte minciuni). Kronkán venise și el la pertractare, ca să-și rădă, cănele, de năcazul Românului. Advocatul Românilor, dl Dr. Ilie Gropșeanu, avocat în Sasca, l-a provocat să-și țină gura. Dar ceta croncăneă mai departe. Atunci dl Gropșeanu i-a ras o palmă de a răsunat ulița. Renegatul dă să se repeadă cu boxul la dl Gropșeanu, dar o nevastă din Răcășdia l-a prins de mâni și l-a ținut, de a rămas cu palmele. *Un abonat.*

Concurență necinstită. E știut, că cei condamnați la temniță trebuie să lucreze acolo, care la măsurit, care la panto-fărit, care la ferărie și alte meserii. După o statistică publicată nu de mult se vede, că în anul 1911 *robii*, cum le zice la cei întemnițați, au lucrat mărfuri în valoare de două milioane și jumătate coroane. Din cele lucrate au fost mărfuri în valoare de aproape două milioane, cari au fost date la niște întreprinzători (se 'nțelege, că mai toți Jidani), așa că robii lucrează să-i îmbogățească pe aceștia.

E bine, ca robii să lucreze în temnițe, dar prin aceasta să nu facă concurență meseriașilor cinstiți, mai ales, când nu e vorba de-a produce pentru stat vr'un câștig, ci de-a umplea pungile unor întreprinzători jidani, cari n'au nimic a face cu meseriile. Meseriașii ar trebui să protesteze împotriva acestei concurențe necinstite.

Ușurință pentru rezerviști. Ministrul de finanțe a dat ordin, ca rezerviștii chemați la deprindere de arme cât stau în serviciu militar să fie scutiți de-a plăti darea și să li se dea o amânare mai lungă. Dacă fac rugare anume, li se poate amâna plățirea dării cu siguranță și pe timp de un an.

Un baron tâlhar. Jandarmeria din Sătmăr a primit ordin să prindă și pe un tâlhar, după ce la porunca procurorului de-acolo s'a purtat bulgărește cu Românii, cari nu vreau să se facă păgâni. E vorba adecă de un baron maghiar, Pereni Laiș, care cu beți, cărți și muieri stricate și-a mâncat toată averea și s'a apucat apoi de tâlhării. El omorise și pe o femeie stricată, pentru care a ajuns în temniță. Dar aici n'a stat mult, căci a fost în curând liberat. De aceea e baron maghiar! Abia a eșit din temniță, și acum s'a apucat de nou de tâlhării. O nouă dovadă, că nemeșii dela noi sunt paraziți, cari dacă nu mai pot trăi fără să muncească, se apucă de hoții.

Cununie. Stana Ș. Cioran și Nicolae N. Droc din Rășinari își serbează cununia lor religioasă Duminecă în 3 August n. în biserica gr.-or. din loc.

Abonați „Foaia Poporului“ de acum până la Anul-nou cu **2 coroane**. — La cerere se trimit ori cui **numeri de probă gratis**. — Scrie pe o carte postală!

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Obiceiu rău. În mai multe rânduri am arătat, de ce trebuie să se ferească oamenii, când e vreme grea: să nu alerge pe câmp, să nu stea lângă vite, să nu țină unelte cu părți de fer în mână, să nu se adăpostească sub copaci, mai ales, când numai unul sau doi-trei copaci la un loc. O greșală mare se face, și când se trag clopotele în credință, că astfel se va alunga furtuna. Dar fulgerul lovește mai bucuros în locuri înalte, cum e și turnul bisericii. Afară de aceea trăgând clopotele, aierul se pune în mișcare, așa că electricitatea (fulgerul) e atrasă spre turn. Urmarea e, că foarte adeseori trăsnete în turn și trăsnește și pe oamenii dela clopote. Lucrul acesta s'a întâmplat nu de mult în satul Geala (din Galiția), unde trei țărani s'au dus pe vreme grea în turn să tragă clopotele. Trăsnetul a lovit în turnul bisericii și i-a omorât pe toți trei.

Lupta dela Plevna și Grivița. La cererea publicului român, după cât suntem informați, direcțiunea Bioscopului Apollo din Sibiu va arăta din nou, în zilele din 4, 5, 6 și 7 August a. c. st. n., *lupta dela Plevna și Grivița din anul 1877*. Acest film de toată frumusețea a făcut senzație în tot locul unde a fost arătat. Aci se vede armata română, care prin vitejia ei a salvat armata rusă, când era în pericol de a fi înfrântă și bătută de către armatele turcești. Prin aceasta armata română și-a câștigat un renume de vitejie neperitor, iar României independența de azi. Acest op măestru și grandios, fiind senzațiunea cea mai mare a teatrului electric de azi, constă din 5 acte în 17 scene principale, reprezentând peste 200,000 persoane.

Scenele principale sunt: 1. În timp de pace. 2. Patria în pericol: Mobilizarea. 3. La Calafat: Moartea lui Cobuz, Dincolo de Dunăre. 4. Tabăra pe câmpul Poianei: Bateria cuielor în steagurile nouă, Telegrama arhiducelui Nicolae, Sfințirea și împărțirea steagurilor nouă. 5. Trecerea Dunării: Zidirea podului, Serviciul bisericesc, Imbarcare, debarcare. 6. Ciocnirea armatelor. 7. Pașa Osman la Plevna. 8. Cuartirul principal dela Poradim. 9. Prima și a doua apărare dela Grivița. 10. Grivița. 11. Valea dezastrelor. 12. Acasă. 13. În împrejurimea Plevnei. 14. Predarea Plevnei. 15. Opanez. 16. Scena finală. 17. După 35 de ani.

Cu atât mai plăcut și mai atrăgător e acest film, deoarece în intervalul producțiunii muzica militară cântă numai hore și imnuri românești. Deci pregătiți-vă cu toții a vedea aceste reprezentații interesante, mai ales pentru noi Români, știind că în aceste zile armata română se află din nou pe acele plaiuri dela 1877. De altcum Bioscopul Apollo în fiecare zi dă diferite reprezentații cu program foarte bogat și interesant, după cum se poate vedea pe pe placatele obicinuite.

O universitate franțoească în Ierusalim. Guvernul francez se ocupă cu ideea de-a înființa în Ierusalim o universi-

tate franțoească. Cu ajutorul ei vrea să facă propagandă pentru Franța, care încă vrea să pună mâna pe o parte a Aziei mici, când va veni vremea să se împartă și Turcia asiatică.

Furtună îngrozitoare. În Rusia de meazăzi a fost o furtună îngrozitoare, care a prăpădit câteva sate. Mai multe sute de persoane au fost rănite rău de dărâmurile caselor, vre-o douăzeci au murit. Vântul a fost așa de puternic încât a făcut să deraieze (să sară de pe șini) câteva trenuri.

Grozăviile războiului balcanic. Correspondentul gazetei italiene „Corriere della Sera“, care a cutreerat toate câmpurile de luptă face următoarea socoteală despre pierderile în oameni și bani în cele două războaie balcanice.

1. *Războiul dințâiu* (aliații contra Turciei):

Bulgaria: 350 mii soldați mobilizați, 80 de mii morți în război și de boale, un miliard și jumătate de cor. pierderi de bogății.

Serbia: 250 mii mobilizați, 30 de mii morți, 800 milioane cor. pierderi.

Grecia: 150 mii mobilizați, 10 mii morți, 350 milioane cor. pierderi.

Munteneștii: 30 mii mobilizați, opt mii morți, 20 mil. pierderi.

Turcia: 450 mii mobilizați, 100 mii morți, două miliarde pierdute.

2. *Războiul al doilea* (aliații unii contra altora):

Bulgaria: 300 mii mobilizați (a băgat în armată și Turci prizonieri!), 60 mii morți, nouă sute milioane cor. pierdute.

Serbia: 200 mii mobilizați, 40 mii morți, 500 milioane pierdute.

Grecia: 120 mii mobilizați, 30 mii morți, 250 milioane pierdute.

De când a făcut Italianul socoteala, foștii aliați s'au mai bătut încă. A fost deci o trebuință neapărată, ca România să facă să înceteze barbariile săvârșite în Peninșula Balcanică mai ales de Bulgari, barbari frați cu Maghiarii.

În socoteală nu sunt cuprinse cele câteva sute de mii de bătrâni, copii și femei, omorâți mai ales de Bulgari.

Petreteri.

„Reuniunea meseriașilor din Sibiu“ invită respectuos pe toți meseriași și binevoitorii reuniunii la *Excursiunea de vară*, care se va ține la Duminecă în 3 August st. n. în Dumbrava Sibiului. Plecarea în corpore din localul reuniunii în frunte cu muzica din Bratei va fi la 8 ore dimineața. În pădure se vor aranja diferite jocuri de distracție, iar la oara 2 se va începe jocul. La caz de timp nefavorabil, excursiunea se va ține în Dumineca următoare (10 August st. n.).

Tinerimea jună din Galeș face cunoscut și invită publicul din loc și jur la *Petrețerea de vară*, ce se va aranja Sâmbătă în ziua sfântului Ilie, la 2 August n. 1913, în pădurea numită Bărcul Junilor. În pauză se va juca „Călușerul“. Inceputul la 2 ore d. a. Venitul curat e destinat fondului pompierilor. La caz de timp nefavorabil petrețerea se va ține în pavilion.

Tinerimea română din Avrigh invită la *Reprezentăția teatrală* împreună cu dans ce se va aranja, Duminecă în 3 August n. la orele 8 seara, întru amintirea

împlinirii a 25 de ani dela întâia reprezentație teatrală română din Avrigh. Reprezentația se va da în sala hotelului comunal. Se va reprezenta: „Piatra din casă“ comedie într'un act de V. Alexandri și „Năpasta“, dramă în 2 acte de I. L. Caragiale. După producție urmează joc.

Tinerimea studiosă din Săliște își va ține obicinuita *Petrețerea de vară* în 2 August st. n. (Sfântul Ilie) la „Neta“. Continuare seara în sala școalei. La caz de timp nefavorabil se va ține numai seara în sala școalei. Venitul curat e destinat fondului pentru ajutorarea studenților săraci din Săliște.

Tinerimea română din Dridif invită la *Producțiunea teatrală-declamatorie* ce se va aranja Sâmbătă în 2 August st. n. (ziua de Sf. Ilie) în școala comunală din loc. Inceputul la 8 ore seara. Programul e următorul: 1. „Vrăjitoarea“, piesă teatrală într'un act de Gheorghe Cătană inv. 2. „Bărbatul și muierea“, dialog comic de Gheorghe Cătană, inv. 3. „Tinerete nebunește“, comedie într'un act de Gh. Cătană, inv. 4. „Țiganul la vânat“, monolog comic de Emanuil Suciu, inv. După producțiune urmează joc.

Inteligența română din Șeica-mare și jur invită la *Petrețerea de vară* ce se va aranja Sâmbătă în 2 August st. n. 1913 (Sf. Ilie) în sala hotelului comunal. Inceputul la 8 ore seara.

Un grup de meseriași români din Sibiu aranjează o producție teatrală Duminecă, la 10 August st. n. 1913, în restaurantul „Schuller“ din Ocna-Sibiului. Inceputul la 7 ore seara. Venitul curat e destinat pentru Reuniunea meseriașilor români din Ocna-Sibiului. Programul e următorul: 1. Radu și mama sa, declamație dl d-șoara M. Boznea. 2. Așa a fost să fie, piesă populară într'un act de A. Țințariu. 3. Arvinte și Pepelea, vodevil într'un act. După teatru se vor juca „Călușerul“ și „Bătuta“ apoi urmează joc.

Alte serbări.

Comitetul filial Gherla al „Societății pentru fond de teatru român“ își va ține adunarea generală în sala redutei orașenești din Gherla Duminecă în 10 August 1913, la orele 4^{1/2} după amiază, pe când sunt invitați toți aceia cărora le zace la inimă înaintarea poporului nostru. După adunare seara la orele 8 va urma o petrețere de vară aranjată de mai mulți tineri în favorul augmentării fondului comitetului filial. Damele sunt rugate a se prezenta, întrucât se poate, în costum național.

Invitare la Serbările culturale din Bazna, ce se vor aranja în 2 August n. 1913 (ziua de Sfântul Ilie) de comitetul despărțământului Diciosânmărtin al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ cu prilejul adunării generale ordinare. Ordinea serbărilor: La orele 10 a. m. serviciu divin în biserică gr.-cat. din loc. — La orele 2 p. m. adunarea cercuală a despărțământului. — După adunare petrețere pentru popor. — La orele 8 seara petrețere pentru inteligenți. — Adunarea generală și petrețerile se vor ține în localitățile hotelului comunal dela scâlzile Bazna. — Damele sunt rugate, să se prezinte, în cât se poate, în costum național.

Ultime ştiri.

Conferența de pace la București.

Conferența de pace s'a deschis ieri, Mercuri după amiază la București. Ministrul-președinte Maiorescu a salutat pe cei prezenți în numele guvernului român. Reprezentantul Serbiei, Pasici, în numele tuturor reprezentanților a rugat pe Maiorescu, ca el să primească președinția pe tot timpul, cât va ține conferența. Ministrul român a primit propunerea lui Pasici, iar ministrul-președinte al Greciei, Venizelos, a făcut propunerea, ca să încete luptele și să se încheie un armistițiu. După ce au mai vorbit și alți delegați, s'a ridicat ședința pe scurt timp. În acest timp s'au compus condițiile, pe lângă cari să se încheie armistițiul. Iar după deschiderea din nou a ședinței s'a subscris protocolul cu aceste condiții, prin care se declară de încheiat un **armistițiu de cinci zile**. Acest protocol l'a primit în câte patru exemplare, fiecare ministru-președinte al statelor reprezentate la aceasta conferență. Armistițiul a fost adus telegrafic la cunoștința armatelor.

Aceasta hotărâre s'a luat cu toate voturile celor prezenți la conferență. A doua ședință se întrunește azi, Joi după amiază.

Tot ieri, Mercuri seara, ministrul-președinte Venizelos a fost primit în audiență (vizită) la Regele Carol al României.

De altcum în București se crede, că în timp de vr'o 10 zile se va putea încheia o pace cum se cade. În acest înțeles s'a exprimat însuși Regele Carol.

Toți delegații statelor balcanice au fost primiți, pe rând, în audiență la Regele Carol.

La conferența de pace România e reprezentată prin ministrul-președinte Maiorescu, care e și ministru de externe al României, apoi Take Ionescu, ministru de interne, C. Disescu, ministru de școale și A. Marghiloman, ministru de finanțe. Șeful partidului liberal, Ioan Brătianu, care e pe câmpul de luptă, fiind de asemenea chemat de guvernul român, ca să iee parte la conferență, — a respins dorința guvernului. El nu vrea să fie la conferență.

Prințul Carol al României se căsătorește cu fiica Țarului.

Din nou se știe, că Prințul Carol al României o să se căsătorească cu Olga, fiica cea mai mare a Țarului Rusiei. Ea împlinește etatea de 18 ani în anul acesta.

Iarăș umblă toate trenurile în România.

De ieri, Mercuri, au început a umbla iarăș regulat aproape toate trenurile de persoane în România. De asemenea umblă în toată țara și trenuri de marfă, atât cu mare viteză (viteză), cât și mică.

Știri deosebite.

Știrile despre anumite ciocniri între trupele românești și sârbești la Borgovica nu sunt destul de lămurite. La București n'au sosit încă știri de acest fel.

Guvernul român a trimis pe dl E. Morandini, directorul general al vămilor române, ca să organizeze serviciul român de vamă în Silistra, Balic, Dobrici și Turtucaia. (Observăm, că dl Morandini e Român transilvănean, de origine dela Râșinari). Peste tot locul cuprins de Români s'a introdus administrație românească.

Maiestatea Sa Regele Carol a dat ordin, ca *oșierii bulgari făcuți prizonieri* și cari se află de prezent la Târgoviște, să fie *lăsați liberi* pe cuvântul lor de onoare, că nu vor mai lua parte la acest războiu.

După semnele, cum s'a început conferența dela București, s'ar părea, că acum tot o să ajungem în curând la pace.

Numai cât, în urma multelor întorsături, ce au luat în timpul din urmă luptele din Balcani, omul nu mai poate crede cu siguranță, decât ceea ce vede că s'a întâmplat deja.

Așa de pildă, nu se știe cum va putea fi domolită Turcia, ca să se lase de Adrianopol. Iar asupra împărțirii prăzii între foștii aliați încă nu se va ajunge ușor.

Mai e apoi și Rusia, despre care în timpul din urmă mereu s'au lătit vești, că ea face „mobilizări de probă”. Că cu ce scop se fac aceste mobilizări, nu e încă lămurit până acum.

Intre statele balcanice se pare însă a se înrădăcina părerea, că ele își vor face treburile lor și singure, fără a se mai tot amesteca Marile-Puteri la mijloc.

De altcum în zilele din urmă se observă o oarecare liniște și în ținuta Austro-Ungariei și a Germaniei. Doar o seamă de foi șoviniste din Ungaria de mai sunt pline de câte vorbe de hulă la adresa armatei române, iar Bulgarilor aducându-le încă laude.

Din partea delegaților Serbiei și Greciei se susține însă și aceea, că ei au îndrumări, cumcă de vor observa, că Bulgaria vrea să trăgăneze încheierea păcii, — atunci ei numai decât să părăsească București.

Poșta Redacției și a Administrației.

Cluj. Pentru numărul acesta a sosit prea târziu.

Alrud, Abrud-sat, Câmpeni etc. În afacerea dela Alrud se vor da lămuririle de lipsă într'un număr viitor. Sunt mai multe scrisori, al căror cuprins variază. Pe de altă parte acum ne sosesc zilnic rapoarte asupra stărilor politice actuale, cari rapoarte nu le putem amâna, — iar asupra chestiei susnumite încă ni se cere publicarea pe larg, deși cele scrise de noi au cuprins numai câteva rânduri. Celor de bună credință amintim numai atât, că noi încă suntem stăpâniți de cea mai de-ăvârșită bună credință. Dovadă despre ace sta sunt coloanele acestui ziar în anii din urmă.

Brașov. Poesia *Glasul Ardealului* e foarte frumoasă și face cinste celui ce a compus-o. Dar totemai în timpurile de-acum, publicarea ei ar a ea urmări foarte neplăcute pentru autorul ei, mai ales în slujba în care se află. De aceea o păstrăm, dar nu o publicăm.

Secalul de câmpie. După cât știm au sosit o seamă de scrisori.

George Limba în A. Pentru cele dorite s'rie la Librăria diecezană în Arad.

Petru Mustăcilă în S. Acum avem foarte mult material, care nu se poate amâna. Dar mai în olo vom scrie și despre cele dorite.

Grigore Saba în T. Cele dorite nu le avem.

Pojorta. De-ocamdată nu avem lipsă. Prețul că-ții numite îl află într'o foaie din săptămânile trecute.

Bucur Avram în L. Nu este tipărit până mai încolo spre toamnă.

Streza-Cârțișoara. O se publicăm din poezii mai încolo ceva, acum însă nu este loc, din cauză că sunt alte multe lucruri de publicat, ce nu se pot amâna.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

21 Iulie: Deva, Miheș, Vârșeț.

22 Iulie: Debrețin.

23 Iulie: Măgheruș.

24 Iulie: Ocna (comit. Alba-Iulia), Preimăr.

25 Iulie: Brețcu, Caransebeș.

26 Iulie: Bran, Uioara.

28 Iulie: Gyoma, Kecskemét, Reghinul-Reghinul-săsesc, Rodna-veche.

29 Iulie: Apoldul-mic, Ațel, Caniama-mare, Eperjes.

31 Iulie: Avrig.

1 August: Becicherecul-mare, Șomcuta-mare, Soporul-de-sus, Timișoara.

2 August: Ferihaz.

3 August: Haroscherec, Komárom, Luna, Macău.

4 August: Budapesta.

5 August: Drag, Mociu, Papolt, Sborșin, Voila.

6 August: Aiud, Farcașlacă, Goroslaul de pe Someș.

7 August: Dej, Mănăsturul-unguresc.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 29 Iulie s. n.

Grân	Cor. 19.	până 20 50 de hectolitru
Săcară	—	—
Orz	14,—	16,—
Ovăș	9,—	11,—
Cucuruz	12,60	15,50
Cartofi	3,50	4,—
Fasole	23,—	25,—
Făină Nr. 8	35,20	35,20 la 100 chilo
„ 4	34,40	34,40
„ 5	33,80	33,80
Slănină	160,—	170,—
Unsoare de porc	170,—	176,—
Sân brut	86,—	84,—
Sân de lumini	84,—	88,—
Sân de lumini topit	104,—	104,—
Săpun	66,—	66,—
Fân	4,—	5,—
Lemne de foc neplutite	10,80	11,20 la met. cub.
„ „ plutite	10,20	10,70
Spirit rafinat	2,12	2,12 la litru
Spirit rdinar	2,26	2,28
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,20 până 2	— la chilo
„ „ friptură	1,60	2,—
„ „ vitel	1,—	1,80
„ „ porc	1,20	2,—
Ouă 10 bucăți	—,57	—,67
Cdeșărar de miel	—	—
urine de cal	—,80	1,20

În BUDAPESTA 30 Iulie s. n.

Grân de Tisa	78 chilo	Cor. 11,22 până 11,37	la 50 chilo
„ 79	11,45	11,47	„
„ 80	11,37	11,50	„
„ 81	„	„	„
Săcară	8,65	8,82	„
Orz	8,20	8,40	„
Ovăș	8,65	8,70	„
Cucuruz	8,10	8,20	„

Prețul banilor în 30 Iulie s. n.

	cumpărat	vându
Galbeni	Cor. 1,30	1,22
100 Lei, hârtie	92,—	92,60
100 Lei, argint	92,—	92,—
Lire turcești, aur	21,40	21,66
1 funt șterlingi englezești	23,88	24,18
100 marce, aur	117,85	118,30
100 hârtie	117,85	118,30
Napoleon	18,08	19,22
100 Ruble rusești, hârtie	252,—	254,—
100 „ argint	242,—	246,—

Loc deschis.

Atragem atențiunea onoratului public, care vizitează orașul nostru Sibiu, că la **Hotelul Mihaie** se află odăi bune și ieftine, beuturi escelente și mâncări gustoase, pe lângă un serviciu constiențios.

Se atrage atenția asupra inseratului **Maria Șionean**, care se oferă pentru masagi în caz de grăsime, răceală, reumatism etc., precum și masarea obrazului pentru limpezirea feței.

Nr. 869/913

1153

Publicațiune.

Comuna Bojca (Boița) esarândează pe calea licitațiunei publice, ce se va ține în 24 August st. n. 1913, la 3 ore după amiază în cancelaria comunală, localurile de crâsmă împreunate cu dreptul de licență din Turnu Roșiu Lazaret (Verestorony) și intravilanul comunei Nr. 52, pe un period de 3 ani adecă din 1 Ianuarie 1914 până în 31 Decembrie 1916.

Prețul strigării (Turnu Roșiu) 2000 coroane.

Intravilan 1500 coroane.

Vadiul (Comuna) 10%.

Oferte închise și provăzute cu vadiul rececut să primesc până la începerea licitațiunei verbale.

Condițiunile de licitațiune să pot vedea la primăria comunală.

Boița, în 28 Iulie 1913.

Primăria comunală.

Primăria comunei Văle.

În 10 August st. n. a. c., la 11 ore a. m. să va da în arândă prin licitație publică la primăria comunală pășunatul de iarnă de pe hotarul Crinți, Păduri și Bărc pentru anul 1913/914

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunală.

Nr. 655/913

1131

Publicațiune de licitare.

Comuna Oltăsósebes (Sebeșul de Jos) comitatul Szeben, vinde pe calea licitațiunei publice verbală împreună cu oferte închise, de pe un teritriu de circa 60° jug catastrale, în „Riu Jonel” 9360 m² și 1350 m² lemne de fag la trupină în pădure.

Licitațiunea se va ține în 2 August 1913 st. n. la 4 ore d. a. în cancelaria comunală.

Prețul strigării: 20610 Cor.

Vadiu: 2061 Cor.

Oferte ulterioare nu se iau în considerare. La ofertele închise e a se acude vadiul sris.

Condițiunile de lilitare precum și a contractului de incheiat se pot vedea la primăria comunală precum și la curatoratul silvanal reg. ung. al cercului Nagytalmács în Nagyszeben Oltăsósebes la 15 Iulie 1913.

Primăria comunală.

O casă

constătătoare din 3 odăi, culină, pod, pivniță, grădină și grajd, e de vânzare în Sibiu, Neppendörferstrasse Nr. 19.

1127

„Berson“**călcăiu nou de gumi**

Cereți dela pantofar direct, ca să pună „Berson“ de cel mai nou în carton aurit.

se poartă de fete cu deosebită plăcere.

3810

Dentist

Virgil Muntean

SIBIU

Str. Ureului (Reisbergasse) 17

Pune dinți

615

in cauciuc și de aur cu
— prețuri moderate. —

Maseriță

(masagiu și nu moașe), pentru grăsimia trupului la bărbați, și lucirea obrazului la femei, în locuința proprie s'au la mușterii acasă, se recomandă Maria Șionean, Sibiu, strada Maria (Mariagasse) Nr. 5.

1128

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuraticesau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația

„FOIA POPORULUI”

Onorate domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în Budapesta un

Birou de informații

și agentură românească.

Dau orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie, ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5—6 ani cu prețuri ieftine oricare sistem de motoare de benzină, ori de oleu brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de automobile, pompe și ferestreie și alte rezvizite economice. Toate acestea vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungurește, au iscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Îi sfătuiesc deci pe fieștecare Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc, și să-i scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20—50 ani cu procente mici și mijlocesc vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu imi plătiți o taxă după învoială. Cu stimă

627

L. OLARIU

Budapest II. Margit körút 11
lângă podul Margithid.

Publicațiune.

Composesoralul de pădure a foștilor coloni din Toderița, comitatul Făgăraș în 24 August 1913, la 10 ore a. m. în cancelaria comunală din Toderița vinde în licitațiune publică și cu oferte închise 650 stânjini scurți de lemne de fag, crepate, lucrate de prima calitate, aflătoare în pădurea composesoralului „Răchita”, pe hotarul comunei Șinca-nouă.

Prețul strigării 11 cor. 50 fileri de fiecare stânjin.

Vadiul să va depune în sumă de 750 coroane în bani gata sau în hârtii prețioase de stat.

Condițiunile de licitație și contract să pot vedea în oarele oficioase la președintele composesoralului și la oficiul silvanal de cerc din Șercaia, Toderița, în 18 Iulie 1913

În numele composesoralului:

Lazar Sberneciu
președinte, învătător.

Căsătorie.

Un tinăr român, lucrător în Sibiu, solid și cu ceva avere, dorește a face cunoștința unei domnișoare sau o văduvă tinără spre a se căsători. Respectiva poate fi și dela sat. Ofertele binevoiesc a se adresa la administrația „Foi Poporului” de unde se vor preda respectivului.

1159

Morar și mașinist

căsătorit, care să pricepe cu orice motor, poate conduce moara cu petri singur, își caută un loc la vr'o moară potrivită pentru el. Adresa se poate afla la administrația „Foi Poporului”. Pentru răspuns se adauge o marcă de 10 bani.

1144

Un tinăr morar

cu diplomă, își caută un post potrivit la o moară mânăta cu motor de gaz, oleu brut sau de apă. Posede limba română și maghiară. Doritorii să se adreseze la George Bura, morar în Hărău (Haró), u p. Marossolymos.

1155

Un morar

necăsătorit, se caută la o moară de benzină cu motor sistem Lang & Wolf. Doritorii să se adreseze la proprietarul morii Ioan Meteș în Ludoșul mare Nr. 103 (Nagyludas). Tot la mine se mai află de vânzare și două locomobile pentru abur și o mașină de imblătit cu benzină.

1134

1064

După cum susține știința de azi, Odol e dovedit ca cel mai bun mijloc pentru dinți și gură.

Prețul: sticlă mare K2—mică „1”20

Moară de vânzare

se află în Racovița (Oltrákovicza) din comitatul Sibiiului, Moara e așezată la o poziție bună, e mânăta cu motor de benzină pe 16 puteri de cai, are două pietri și cilindru de cernut făină, de asemenea și pământ propriu. Prețul după învoială. Doritorii să se adreseze la proprietarul morii Dumitru Bres în Sadu (Czod) Nr. 234, u. p. Cisnădie (Nagydisznod).

113

Se caută

o persoană de toată încrederea, după posibilitate familist, pentru a fi încredințat cu conducerea unui hotel foarte rentabil în o comună curat românească și aproape de o gară foarte frecventată. Preferiți vor fi aceia, cari dispun de cauțiune și vorbesc pe lângă limba română, eventual cea maghiară și germană.

Reflecții au a să adresa cât mai curând la Văd. Simon, Porcești (Verestorony II).

1160

Moară cu aburi

aranjată complet, cu două părechi de petri, mașină de aburi jumătate stabilă, sistem Höcker 15.5 metri loc pentru încălzit, 7 atm. presiune, probată și în stare foarte bună, e de vânzare pe lângă un preț foarte ieftin. Mașina de aburi se poate vinde eventual și singură. Amănunte se pot afla la Ioan Schieb, birou tehnic în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 8.

1130

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE**AVIZ**

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește

depuneri spre fructificare cu **5** și **5 1/2** %

după mărirea sumei și termenul de abdicere. Darea de interese o plătește institutul.

1123

Direcțiunea

:: Atellerul dentistului ::

E. DIEKER

SIBIU, str. Măcelarilor 30, etagiul I

s'a deschis din nou cu 1 August n.

Cucuruz bun
și fasole cu vagonul, precum și mai puțin, se află de vânzare pe lângă preț ieftin la Sigmund Felter în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 55. 1124

Beutură es-
celentă și cu
gust bun care
produce
sânge. — Re-
comandă de
medici contra
boalei de
anemie, lip-
să de sânge,
nervositate,
reconvalen-
cență. Influi-
entează producerea sângelui, în-
tărind mușchi și nervii, dă apetit
fără a avea ceva urmări neplăcute
asupra stomacului sau la dinți.
Prețul unei sticle mari Cor.
350, una mică Cor. 2—. Se capătă
la toate apotecile. 501

Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

In arândă

pe mai mulți ani se dau 500 jug. ca-
tastrale; dintre cari 400 jug. arator și
pășune, 100 jug. rât și fânaș, cu preț
moderat. Foarte acomodat pentru **ți-
nerea oilor** fiind deschisă
călbăgirea acelor, iar iernatul fiind asi-
gurat cu escelentul fân ce să capătă
din cele 100 jug. rât și fânaș. Apă
destulă. Instalație pentru fătutul oi-
lor. Reflectanții să se adreseze direct
la proprietariul: **Ferency Lajos**,
mare proprietar în Bors-Ujfalu
(Kolozs megye). 1103

Nu uita

stimate cetitor, — la comande
sau tot felul de alte cum-
părări făcute în urma unui
inserat cetit în foaia noastră,
— a aminti și spune, că de-
spre lucrurile comandate sau
cumpărate ai cetit în inseratul
din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta
la răspândirea și lăfărea foii
noastre, iar pe altă parte vei
fi servit de grabă, fără ca acea-
sta să te coste ceva mai mult.

Moșie de arândat

în mărime de 330 jugăre să află în
comuna Ciuguzel (Fugad), comitatul
Albei-inferioare, potrivită cu deosebi-
re pentru **prăsierea oilor**. Informa-
țiuni mai deaproape de proprietarul:
Nagy Pál, primpretore în Aiud (Nagy-
enyed). 1148

Covrigărie de vânzare.

În comuna mare Săliște (comita-
tul Sibiu) se află de vânzare o covri-
gărie foarte rentabilă și cu mușterii
buni. Amănunte se pot afla dela
Johann Sturm, covrigar în Sibiu,
strada Ureului Nr. 17. 1120

Un depozit în mare și mic

are de gând o casă vieneză ca să aranjeze în Sibiu, pentru vinde-
rea unui articol, ce foarte ușor se poate plasa în măsură foarte
mare. Se poate conta la un venit anual de circa 10—12000 K.
Numai domni pricepuți și harnici, cari doresc o

poziție sigură și plăcută

dispunând totodată și de un capital propriu de 4—6000 K vor
putea fi considerați. Oferte amănunțite sunt a se adresa sub

„W. N. 616“ la Anoncen-Expedition **RUDOLF MOSSE**,
Wien I, Seilerstätte 2 1147

La „Croitoria universală“ I. PETRAȘCU SIBIU

Strada Cisnădiei Nr. 30

TELEFON
Nr. 172

TELEFON
Nr. 172

PREMIAT:

Expoziția internațională de
modă — Paris 1911 — Grand
Prix și medalia de aur
Expoziția universală din
Roma 1911 — Grand Premio
și medalia de aur

Aduc la cunoștință on-
public, că în atelierul
meu de primul rang,
primesc și execut tot
felul de haine, atât ci-
vile cât și militare, pre-
cum reverenzi pentru
preoți. — Pe mușterii
din provincie, cari voesc
a-și comanda haine,
când sosesc la Sibiu, îi
rog să mă cerceteze in-
dată dimineața, ca apoi
încă în decursul zilei
să poată și proba hai-
nele în caz de lipsă.

Pentru sezonul de pri-
măvară și vară tocmai
acum mi-a sosit o mare
alegere de stoffe en-
gheze și indigene. Croi-
ală cu gust și după ul-
tima modă, garantând
pentru orice lucru. —
Brăuri pretești negre,
vinete și roșu se pot
comanda și cu poșta.

Serviciu solid și grab-
nic. — Prețuri mode-
rate. — Sprijiniți in-
dustria română!

Carte nouă:

ANECDOTE

cu un adaus: „Însemnări autobiografice“

de
Teodor V. Borza

1150

Variatul și bogatul cuprins al acestel broșuri e următorul:

În loc de prefață
Din viața preotului Teodor V.
Borza, autobiografie
Ris căscat
O predică frumoasă
Reamintire din anul 1842
Sasul și Românul
Solerul la Milenia (1897)
Popa săsesc și predică
Sasul și bolii
Un voinic cu alt voinic
Solerul la vânat
Sasul curagios
Cula merge la pețit
Cula țărăni la pețit
Un toast, ținut la adunarea des-

părământului Asociației la
Medias, în 28 August 1898
Un mire cinstit în coteț
Tiganul cinstit
Tiganul vânător
Tiganul hăsar
Nădragii Tiganului
Sasul păcurar
Tiganul cărturar — Păscălerul
Îngropăciunea Vaivodului
O predică pe un vârf de salcă
Un toast
La Sângiorz, gratulare d-lui pro-
topop Georgiu Simu
Un pețitor sufer
O nuntă țigănească

Se poate procura cu prețul de 80 bani, trimiși
înainte, dela Librăria „Foil Poporului“ în Sibiu,
precum și dela autor în Bozta Mihályfalva, u. p.
Seica mare (Nagyselek). 1150

ANDREAS PAKSA

turnătorie
de metal și artă
SIBIU

Str. Margarethen 18

Liferare promptă și lucru
solid! — Prețuri ieftine!

se recomandă pentru executarea a tot
felul de **greutăți** (măsurii), **pumpe**
pentru **bere**, **pipe** pentru **buți**
de **vin**, **mașini** pentru **stropirea**
vîilor, **ciopotele** pentru **vite**,
pisăluguri din aramă, părți întregitoare
la orice fel de mașini, precum și tot felul
de lucrări, ce se țin de aceasta branșă.

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de pa-
puci sau cizme, cari sunt cumpărate din
atelierul meu sau sunt provăzute cu
numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratıs reparez

orice încălță-
minte soco-
tind dela cumpărare 3 luni, dacă în
acest timp e de lipsă ceva
reparare. 500

GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Piața Brânzei Nr. 9

Peronospora, Oidium și alte boale, ce se ivesc în vîi și la pomi, —
îngălbenind și uscând frunza etc. — au de urmare, că fac grozav de mari
pagube în grădinile de pomi, ba de multe ori nimicească întreaga recolta.

Un priceput proprietar de vîi și cultivător de pomi

nu se lasă ademenit prin reclamele, ce se fac în cele multe ziare, ci folo-
sește numai acel mijloc, care a fost probat și aflat de cel mai bun. —
Mijlocul contra Peronosporii, cu numele „Cucasa“, a fost folosit și pro-
bat în anii 1908, 1910, 1911 și 1912, de cele mai renumite pepinierii,
școale economice de stat și stațiuni speciale în Austro-Ungaria, Germa-
nia, Franța, Svițera etc., precum și de mulți proprietari de vîi și grădini
cu pomi. Mii de atestate de recunoștință. De aceea

stropiți cu „Cucasa“.

1031

Simplu, ieftin pentru folosit, descompunere clară, nici o astupare a țerii,
cea mai mare durabilitate, se lipește perfect, efect mare, stropire potri-
vită preste tot locul. Patentat în 14 state. Dr. L. C. Marquart, chem.
Fabrik în Viena X. Beuel & Klein în Bordeaux. Premiat la 21 expoziții.
Medalii de aur și de argint.

Reprezentanță și depozit pentru Transilvania:

Carl F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

□ Prospecte și informații se dau gratis. □

O mașină pentru soda

puțin folosită, aranjată complet, e de vânzare avantajos la doamna
Morariu în Veștem.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188

Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al „Albinei”
și prezidentul „Solidarității”

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloacele: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei. Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbajii de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat

429

Persoanele cunoscute ca vizitatori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare
Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”

Mare atențiune!!

SAM. WAGNER Prima turnătorie de fer Sibiliană

Fabrică de mașini agricole
Atelier de mori și prăvălie de fer

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul său asortiment de tot felul de motoare dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și mașini de treierat din renumita fabrică Hoffherr dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton cârnat pentru învâlit, Pânză de sârmă pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase.

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita în prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștient.

Ferți-vă stimăți agricultori a nu cumpăra imitații și vă ferți de escroci.

581

La războiu 500.000 de Români

au ieșit în calea morții, iar la noi

cu 500.000 cor.

îți iasă uorocul cu trocul în cale la tragerea cea mai apropiată ce va fi în **25 August** a. c.

dacă îl aștepti și îi deschizi ușiță ca să intre, cumpărând cel puțin un loz dela Banca Hipotecară Ungară, care îl vindem de prezent pe **36 de rate lunare de câte 630 Coroane.**

Două lozuri împărechiate, adică unul dela Banca Hipotecară Ungară și unul dela Prima Cassă de păstrare Pestană din patrie, împreună cu **40 de rate lunare de câte 10 Coroane.**

Câștigurile principale: Coroane 1,000.000, 500.000, 400.000, 300.000, 2 de 200.000, 2 de 100.000, 2 de 75.000, 50.000, 10.000, etc. etc.

Nici un risc!

Tot lozul câștigă!

Tragerile se tin în fața unei comisiuni supravegiate din partea statului și sunt publice. Ele au loc la 5 și 25 Februarie, 25 Aprilie, 5 și 25 Iunie, 25 August, 5 și 25 Octomvrie și 27 Decemvrie a fiecărui an. Cu ocaziunea tragerii din Decemvrie se sortează câștigul cel mai mare de pe lume de

Cor. 1,000.000

Lozurile acestea nu-și perd valoarea ca lozurile loteriei de stat, ci joacă în continuu până la finea tuturor tragerilor, astfel că un loz în caz de noroc se poate trage și de mai multeori. Cel puțin odată însă trebuie să se tragă cu câștig fiecare loz.

După primirea ratei prime imediat estradăm cumpărătorului Lista legală de rate, care conține Seria, Numărul și Litera lozurilor cumpărate. Observăm la acest loc, că deja după achitarea ratei prime dreptul de joc și de câștig este exclusiv al cumpărătorului. Pentru asignarea ratelor următoare frimitem cumpărătorilor cecuri postale, crutând astfel portul.

Vă recomandăm cu toată căldura a cumpăra cel puțin unul sau două din lozurile acestea, căci după terminarea războiului la tot cazul li se va urca prețul repede și nu vom mai fi în stare aște putea vinde sub condițiuni așa de favorabile ca în prezent.

Nu lăsați norocul să Vă treacă pe sub nas, profitați de ocaziune și întindeți mâna după el, căci nu puteți ști din ce tufă sare iepurile!

Lozurile acestea sunt garantate și din partea visteriei statului, ele se primesc ca cauziune oriunde, se pot lombarda (zalogi), etc., cu un cuvânt sunt celea mai bune lozuri de pe suprafața pământului, concentrate fiind în ele toate calitățile necesare și dorite.

Adaptând cu plăcere comenziile onorabilor cetitori semnăm, cu deosebită stimă:

Üstredná banka úc. spol.
BUDAPEST, Váci-körút, 31.

1149

MOTOARE de BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor, de aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul, ce-l au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește. — Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare FERD. SALLER

SIBIU—NAGYSZEBEN, Strada Franciscanilor Nr. 6 unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unde. — Se primesc și execută tot felul de reparațiuni și schimbări în construcție

Multe scrisori de recunoștință

939

500. Coroane • plătesc

ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 1911, Sommergasse 1. În Sibiu: la farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșc: farmacia Lederhiller. Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit o sticlă cu 5 cor. 80 fil. franco

Atențiune!

50,000 părechi de ghetе.
4 părechi de ghetе numai cor. 9.—

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndemnat a cheltui o mare cantitate de ghetе adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghetе cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu ouă, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai K 9.— Trimiterea per rambursă.

S. URBACH, export de ghetе
Krakau, Austria Nr. 1013.

Schimbul e admis sau banii retour,

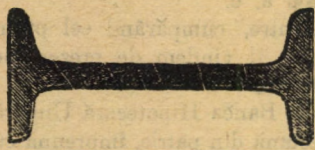

1074

e cea mai bună bere transilvăneană!

Casă cu atelier

potrivit pentru ferărie sau altă me-
serie e de vânzare din mână liberă
în Sibiu, Târgul vitelor Nr. 4 b
(Viehmarkt-Platz). 1142

Pentru zidiri**Traverse**

și tot felul de

materiale pentru zidiri

Noutate: 1039

„Biber“ ca tencuială iselată ce se
folosește la pereți umezi.

Carol F. Jickeli

Sibiu și Alba-Iulia.

Oameni slabi fie tineri sau bătrâni!

Nu desperați!
L'am descoperit!
Aparatul meu „H“
înăltură imediat
slăbiciunea voa-
stră bărbătească
(impotență neu-
rastenică). Nici un
remediu intern, nici
un medicament! Ce-
reți prospectul meu în
limba germană, adă-
ogând la scrisoarea
d-v. 40 fileri în măr-
ci.

postale. Adresa: „NOVA MECHANIKA 115“
Postfach 40 — Budapesta — Hauptpost
Correspondență numai în limba germană sau
maghiară. 1157

Casele

din Sibiu, strada Turnului (Saggasse)
Nr. 50 și strada Wagner (Wagner
gasse) Nr. 1 dimpreună cu grădina,
precum și Hotelul Mihail din strada
Turnului Nr. 11 sunt de vânzare
din mână liberă. Amănunte la Ioan
Mihail, proprietarul caselor, Sibiu
strada Wagner Nr. 1. 1042 1—

Uleiul pentru urechi

a lui Dr. G. Schmidt, medic legist și
militar, vindecă repede și perfect asur-
zenia cronică, durerea de urechi, vâ-
lă-șul și alte boale de urechi și în cazuri
învechite. O sticlă e 4 cor. și să poată
căpăta la: Farmacia orașului (Stadt-
Apotheke) în Timișoara (Temesvár)
vis-à-vis de biserica seminarului.

**Cetiți și vă mirați!
De necrezut!**

600 bucăți numai Kor. 3 80

Un cias aurit minunat precision
Anker, ce merge 36 ore regulat, dimpre-
ună cu un lanț, pe lângă 3 ani garanție,
1 cravată modernă de mătăasă, 3 buc. ba-
tiste fine, 1 inel pentru domni cu imi-
tație de piatră scumpă, 1 spîț pentru țiga-
rete cu piatră scumpă, 1 broșă de dame
(noutate), 1 oglindă de buzunar frumoasă,
1 portmoneu de piele, 1 briceag elegant,
1 păreche de bumbi de maujete, 3 bumbi
pentru cămăși la piept, aur double cu
patent, 1 album cu 36 ilustrate foarte
frumoase, 5 obiecte de ris și petreceri
pentru tineri și bătrâni, 1 carte pentru
compus scrisori, 20 obiecte de corespon-
dență și încă 500 diferite obiecte folo-
sitoare, cari sunt neapărat de lipsă în
casă. Toate la oaltă cu cias cu tot, care
singur e vrednic prețul acela, costă nu-
mai Kor. 3 80. — Trimiterea se face
cu rambursă prin

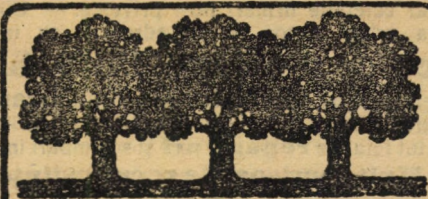
Wiener-Warenhaus
F. Windisch, Krahau, Nr. 2 12.

NB. Ce nu convine, se retrimite banii.

**Berea albă și neagră din
Bereria dela Trei-Stejari
în SIBIU**

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cari o cunosc,
atât la oraș
cât și la sate

Că berea o o
noastră e
foarte căuta-
tă se poate
vedea și de
acolo, că cum-
părătorii se
o înmulțesc
mereu o o o o

Nu-i reclamă — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame

== băieți, fete și copii ==

bluse, rochii, jupoane, negli-
gés și costume pentru dame

Mare alegere!
Prețuri fără
concurență!

Cel mai mare
depozit
de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandei de corp.

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

107

asigurări pe viață în cele mai culante condiții
de polițe (pentru învățători
confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% ==	Asigurări mixte cu solvirea ne- condiționat de două ori a capăt.
---	---	---

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte
ieftine!

Dela fondarea „Transsylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.689 43
Pagube de incendiu		5.456.645 67
În total a fost la Transsyl- / asig. pe viață		11.740.710 —
vană la 31 Dec. 1912 / asig. de foc		133.667 241 —
Capital de fondare și rezerve		2.603.400 —

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit

la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori), cari au legături bune la oraș
și în provincie, să primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

008

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:	
Pentru copii, mărimea	20—25 = K 3—4
„ „ „	26—28 = „ 4—5
„ „ „	29—34 = „ 5—7
„ „ „	35—39 = „ 7—9

Principiul meu
este:
Câștig puțin,
vânzare mare!

Păpuși de jumătate pentru dame Che- vreaux și Box sau Kalv	4—14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	8—14
Ghete de lucru pentru domni, tari, ese- cutie în Kalv sau piele de vichs	7—

Ghete în Chevreaux sau Box:

Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K	9 50
„ „ „ bumbi sau ideal	10—
„ „ „ Kobrak	14—
„ „ „ Oslaria	12—
„ „ „ formă americană	13—
„ „ „ formă americană	16—
Ghete pentru domni, piele Anfilope în toate colorile	20—

Mare alegere în:

cisme pentru copii
și domni. ==
Camăși cu 4, 5, 6, 7,
8 și 9 cor.

În dumineci și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Escelente vinuri de masă

pe lângă prețuri moderate se află la

WILH. JIKELI

SIBIU, strada Ureznului Nr. 7

Apa minerală
= naturală =

„HEBE“

din Sângeorgiul-român

Această apă minerală alcalină muriatică bogat în acid carbonic natural se întrebuițează cu
strălucite succese de vindecare: 1. la boale acute și cronice de stomac și intestine; 2. la dispep-
sie nervoasă; 3. la boale cronice de ficat, tiere, splină și rărunchi; 4. la rachitism, osteomalită,
osteoporoză; 5. la catarh de vezică și rărunchi; 6. la haemorrhoid; 7. la boale catarhale de
laringe și plămâni. Ca apă de masă are un gust plăcut și amestecată în egală cantitate nu colo-
rează vinul. E un bun mijloc profilactic contra epidemiei. Această apă minerală are aceeași
eficacitate ca apele minerale din Vichy, Fachingen, Gleichenberg, Billin, din Málnás, Bükşád.

Prețul apei per litru 24 fileri, — sticlele goale se socotesc
cu 16 fileri și tot așa se reprimesc. 1145

Depozit general pentru **N. ONIȚIU,** Sibiu,
Sibiu și jur la băcănia strada Măcelarilor

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă înseși inserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comenzi să primesc la administrația „FOAIA POPORULUI”.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stufe de
primăvară și vară în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stufe englezești,
francezești și indigene, din
cari se execută după măsură cele
mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaqueto și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

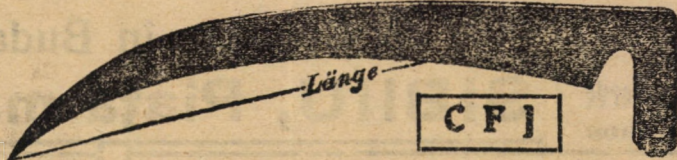
Deosebită atențiune
merită noutățile de stufe pentru
pardișuri și „Raglan”, cari
se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu, îmi per-
mit a atrage deosebită atențiune
a On. domni preoți și teologi ab-
solvenți. — În cazuri de ur-
gență confecționez un rând
complet de haine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de articli
de uniformă, după prescripție cro-
itura cea mai nouă.

123

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

Insignii pentru

coase

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.00 2.00

Pentru fiecare bucată garantez. Adeacă schimb orice coasă provăzută cu semnul [CFI] care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute. La cumpărare de 10 bucăți să dă o bucată pe deasupra!

Insignii pentru

nicovale și ciocane

Fig. 1

2

3

4

5

6

7

Nicovale pentru coase

Forma Fig. 1 2 3
1 bucată C. —80 —80 —80

Țitoare de coase

Fig. 4 simple dublu
1 bucată C. —16 —40

Ciocane pentru coase

Fig. 5 250 300. 6 300. 7 300 grame
1 b. C. —70 —80 —85 —85

Nicovalele și ciocanele pentru coase să vând fiecare
bucată sub garanță. Fiecare bucată, care s'ar dovedi
de prea tare sau prea moale să schimbă.

Țitoare pentru cuți
de coase, emailate
1 buc. C. —42 Țin-
cuite 1 buc. C. —40

Cuți de coase dela 10 fileri în sus în asortiment bogat.
Cuți de Bergamo albastre-negre insignul [CFI] 1
buc. C. —80. Coade de coase, pentru coase de cere-
ale 1 buc. C. —90. Greble de fer pentru coase de ce-
reale de șirofat pe coade simple de coase de lemn,
1 buc. C. 1.30.

1024

Aceste coase cu insignul [CFI] și unelte de bătut coasa garantate să mai afli la următoarele firme:
Agărbiclu: Johann Schuller. Agnita: Brüder Gunhe-Filliale, Johann K. Schuller, Friedrich Essigmann. Alba-Iulia:
Carol F. Jickeli. Alțina: Johann Jasch. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth, And. Eder. Avrig: Gustav A. Reschner,
Victor Graef, Ioan Schitea. Bolcaci: Martin Wilesch. Bradu: Fritz Kisch. Cața: Regine Buchholz. Cârța:
Moritz Lesmann. Cîncul-mare: Daniel G. Andree. Cîncul-mic: Johann Kauffmann. Cisnădie: Michael Mathias,
Consumverein, Johann Mesch. Cristian: J. G. Connert. Dobârca: Thomas Bachmann, Simon Zeck. Făgăraș:
Karl König. Frâna: Josef Schuster. Gurariului: Ioan Tristiu, Jacob Tristiu. Gârbova: Ioan Dragomir, Thomas
Mint, Johann Thiess. Hașag: Daniel Ungar. Husasău: Michael Simonis, Friedrich Grail. Jidveiu: Johann Orendi,
Samuel Wachsmann. Kâlnic: Nicolae Apolzan, Paul Batzoni. Kirchberg: Friedrich Essigmann. Loamneș: Moritz
Klein. Mercurea: Karl Kabdebo, Hermann Loew. Noerich: Alfred Römer, Georg Buchholtzer. Noul-româneș:
Arnold Lesmann. Ocna-Sibiului: Avram Savu, Stola Ioan Precup. O-Kârțșoara: Ioan Scorobetu. Orlat: Simion
Loloi, George Baci. Poiana: Ioan Bozdog. Richisdorf: Andreas Nemenz. Reșinar: Dobra Albu, Irimie Dancăș,
Coman N. Droc, Bucur Tincu, Ruși Ioan Popovici. Săsaș: Anna Stenulec. Săliște: Dumitru Roșca Capitanu,
Ioan D. Bărsan. Sebeșul-săseș: Johann T. Grass. Șelca-mare: Julius Everth, S. G. Theil, Wilhelm Rosenstein.
Șelca-mică: Johann Brantsch. Selimbăr: Irimie Milea. Sorostin: Elekes Lajos, Nicolae Ittu. Șona: Josef Graef
jun. Șomartin: Franz Seibal, Samuel Schmidt. Streza-Cârțșoara: Ioan Stocu. Sadu: Ilie Șandru, Constantin
Barbu. Sîmnic: Johann Halmen, Thomas Zimmermann. Tilișca: Vasile Juga. Vurpăr: Bernhard Deutsch.

HOTEL MIHAIL

stațiunea tram-
vaiului electric

SIBIU, str. Turnului (Saggasse) 11

Telefon 191 în apropierea nemijlocită Telefon 191
de centrul orașului

Odăi renovate de nou — Bucătărie excelentă
Bere foarte bună și vinuri curate — Biliard nou
Serviciu conștiențios Zălnic muzică

Restaurațiune
și CafeneaHotelier
Fritz Markus

Balsamul apotecarului A. Thierry

Allein echter Balsam
aus der Schützengel-Apothek des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Este un mijloc neîntrecut la boala de plămâni și de piept,
moderează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei.
Are efect excelent la aprindere de gât, răgușală și la boala de
gât, friguri, indeseși sgârșiri în stomac și colică. Vindecă bo-
alele genitale și hemoroide, curăță răncușii și întărește apetitul și
mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților gă-
unoși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură,
încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra
limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orbanți, beșici provenite din fer-
bințeli, buboale, buburuze, răni provenite din arsură, membre
degerate, sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi
etc. Să nu lipsească din nici o familie, indeseși când băntue epi-
demii de influență, holeră și alte epidemii. Scrie la: 1072
A. Thierry, apotecă la Îngerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch
12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5.60.
La comanda mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă

1072

Alifie-Centifolia a lui Thierry

împiedică și oprește înveninarea sângelui. Face de prisos operațiile.

Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea lăptelui, împotriva im-
petritii peptului, la orbanți, inflamație de picioare sau de os, răni, pi-
cioare umflate și la mănecarea osului; apoi la răni de sabie, im-
pusături, împușcături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înlăturarea
din corp a obiectelor străine, ca: sticlă, țanduri, pietriș, alicie, spini etc.,
la tot felul de umflături răni, carbunc, chiar și la cancer (rac); la
negei pe mâni sau la picioare, beșici, răni la picioare, răni de ar-
sură, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de
urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3.60, pe lângă trimiterea înainte a ba-
nilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Bu-
dapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la droghe-
riile: Thalmayer și Seltz, Erezil Hochmeister și Fraňží Radano-
vits în Budapesta. Unde nu e deposit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la In-
gerul păzitor în PREGRADA (lângă Rohits-
Sauerbrunn).

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză

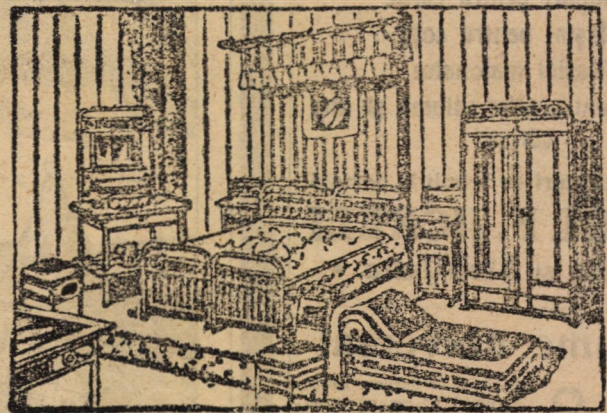
Linie regulată directă
de vapoare repezi =

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

1105

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-ter 15

Telefon:
József 14-97Telefon Nr. 47 cu legătură la
întreg comitatul.Telefon Nr. 47 cu legătură la
întreg comitatul.

Mobile moderne.

În toate stilurile, cea mai solidă executare pe lângă garanță

recomandă

334

EMIL PETRUȚIU

fabrioa de mobile

SIBIU, Str. Sării (Salzgasse) 37

Expoziție de mobilă zilnic
deschisă, fără silă de cum-
părare.Primesc și execut toate lu-
crările de lipsă la biserici
nouă și vechi.

Filiala băncii comerciale ungară din Pesta

Centrala în Budapesta

Capital societar și rezerve
172 milioane coroane

SIBIU, Piața mare Nr. 2

Capital societar și rezerve
172 milioane coroane

Înființată
la anul
1841

La începutul sezonului de călătorie se recomandă ca hârtiile de valoare, obiectele de preț, bijuteriile, polițele de asigurare înainte de a pleca în călătorie ori-cine să le depună la bancă în cari se închiriază partidelor, numai pentru timpul de vară, cu dreptul de a și-le încuia însuși — pe lângă condițiile cele mai ieftine

Safe de depozite,

se dau pentru toate piețele și orașele din țară sau din străinătate

Scrisori de credit

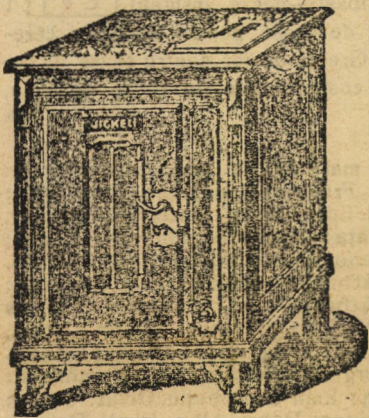
Tot felul de bani străini să schimbă foarte culant

Depuneri spre fructificare fără abdicere

se primesc pe lângă cele mai favorabile procente de dobândă. Interesele se capitali-

zează la fiecare jumătate de an. Darea o plătește institutul din al său.

Se îngrijesc tot felul de transacțiuni de bancă și se dau cu plăcere orice informații dorite.

Dulapuri pentru ghiață =

Cea mai perfectă execuție în formă de peamantane
R 30.—

În formă de dulapuri după mărime
dela R 46.— până la R 420.—

Mașini pentru zdrobitul ghețel
Mașini pentru pregătirea înghețatelor
Mașini pentru pregătirea untului
Dulapuri pentru fert și oale pentru dulapuri de fert 1040

Dulapuri pentru carne
Mașini pentru copt
Mașini majonaise
Mașini pentru tăiat salamă și alte cârnuri

Liste de prețuri se trimit la dorință
CAROL F. JICKELI
Sibiu și Alba-Iulia

Renum universal

are ciasul de buzunar marca „Sirena”, 14 cor. aur american double, anker-remontoir ce merge 36 de oare. Prin cumpărarea întregii producții din aceste ciasuri, mă aflu singur în poziție a putea oferi pentru prețul grozav de ieftin de 4 cor. 90 bani acest cias, care posedă un mecanism prima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi de nu cias de aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani.
1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucăți 9 cor. 50 bani. Mai departe oferz un cias Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La oricare cias se alătură în cinste un lanț elegant aurit. Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin 1085

S. KOHANE, export de ciasuri
Krakau. Sebastiangasse Nr. 15.

Vinuri escelente

se află de vânzare pe lângă cele mai ieftine prețuri la prăvălia mare de vinuri 962

J. Schultz SIBIU, Berggasse 2
(colțul stradei Șaguna) Telefon Nr. 235

Atențiune!

50,000 părechi de ghețe
4 părechi de ghețe numai cor. 8.—

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndemnat a cheltui o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghețe cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai cor. 8.—. Trimitere perrambursă
A. GELB, Export de ghețe
Krakau Nr. 40

Schimbul e admis sau banii reto ur.

Fată tină, juvenilă, tran-dafirică și curată =
mai scurt, cine folosește renumita
alifie pentru față și săpunul
lui **Goldstern de Vukovár**

Prețul 1 coroaă bucată

Producător: Apotecarul **KIRCHBAUM**
Vukovár Nr. 26 (Slayonia) 1071

Specialitate Coarnele delicate

ale lui **WILHELM NIEDERMAIER**
= se recomandă oricărei persoane cu gust bun =

Se află de vânzare la:

Rudolf Mühlsteffen, Str. Cismădiei Nr 29
Carl & J. Spengler, Piața mare Nr. 31

1104

Hagerbräu

FRAȚII HAGER
= Bererie în Sibiu =

recomandă escelentele și durabilele
Beri pentru export

Bere albă Lager
și
Bere Bock

...

Serviciu cu prețuri moderate!!

Hagerbräu

1078